

Heinolan Uutiset

Valokuituverkon
rakennus
näky ja kuuluu
Heinolassa.
Sivu 6.

SIVU 4

KUUKAUDEN VIERAS
PIA VALKJÄRVI

”Monikulttuurisuus on rikkaus.”

NÄE SYKSY ENTISTÄ KIRKKAAMMIN

KAHDET LASIT
YKSIEN HINNALLA
TAI
SINULLE RÄÄTÄLÖITY
TARJOUS YKSISTÄ
LASEISTA

TULE
TEETTÄMÄÄN
BIOMETRINEN
NÄKÖANALYYSI
SILMISTÄSI

Fenno
OPTIIKKA

Annansilmä

Savontie 9, Heinola puh. 044 493 7577
Palvelemme ti-pe 10-17 ja la 10-13
Ajanvaraus - www.fennooptiikka.fi

MÖNKIJÄN LISÄVARUSTEET JA TYÖLAITTEET

Puskulevyt

Hydrauliikka

Peräkärret

Takanostolaitteet

Hakettimet

V-aurat

Kartioaurat

Pohjajanssarit
ja paljon muutakin!

Latvo Oy
Veitsillantie 84 | 19110 Vierumäki
antti@latvo.fi | 044 5354 379
Soitathan ennen vierailua

LATVO
HYDRAULICS

Verkkokauppa
www.latvo.fi
Vuokrattavat laitteet
rent.latvo.fi

PÄÄTOIMITTAJALTA

Paperilehti pitää pintansa

Perinteisten printtilehtien kuolemasta on uutisoitu jo useamman vuoden ajan. Monen lehden kohdalla kehitys onkin ollut laskusuuntainen. Ilmestymispäiviä on karsittu, printtiversioita on lakkautettu ja sisältöjä on siirretty entistä enemmän verkkoon. Taustalla vaikuttavat kustannusten, erityisesti painopaperi ja jakelu, nousu sekä laskeneet tilaaja- ja ilmoitustulot. Moni media on onnistunut kasvattamaan tulojaan digisisällöistä perittävillä maksuilla, mutta valitettavasti kaikissa tapauksissa tämä ei ole riittänyt kattamaan kaikkia laadukkaan journalismin tuottamiseen tarvittavia kuluja. Edes iltapäivälehtien niin sanotut klikkiotsikot eivät synny ilmaiseksi, vaikka moni niin saattaisikin luulla.

Ilmaisjakeluna jaettavat kaupunkilehdet, tämäkin lehti mukaan lukien, ovat hieman erilaisessa asemassa. Paperilehti kiinnostaa lukijoita edelleen, varsinkin kun se on lukijoilleen ilmainen. Hyvä osoitus tästä on tämän aviisin lehtitelineet, joista tuhannet lehdet hupenevat paikallisten ja ohikulkijoiden matkaan kuukaudesta toiseen. Paikallisia lehdessä kiinnostavat erityisesti juttusisältö, kun taas ohikulkijoiden kuulee kiinnittävän huomiota erityisesti ilmoituksiin. Lehestä perataan tarkkaan mitä paikkakunnalla kannattaa tehdä, minne mennä ja millaisia palveluita paikkakunnalla on.

Monelle lomalaiselle paperilehden selaaminen saattaa olla jopa tuulahdus ei-niin-kaukaisesta menneisyydestä. Kun paperilehden tilaus on muutamia vuosia sitten vaihdettu digilehteen, on mökkireissulla vaihtelun vuoksi kiva hypistellä paperilehteä. Painomusteen tuoksu ja sanomalehtipaperin rapina ovat katoavaa perinnettä, johon meillä vielä onneksi on mahdollisuus.

VIERASKYNÄ

Sirpaleisista suoritteista kokoavaan kohtaamiseen

Olen pitkään ihmetellyt sitä, miksi se valtava tekemisen paljous, jota yhteiskunnan taholta tuotetaan, jättää niin paljon tarveaukkoja kansalaistemme elämään ja maksaa niin suunnattomia summia vuosittain.

Mihin valuvat resurssit, kun yksinäisyys, ahdistus, sairastuvuus ja turvattomuus tuntuvat vain kasvavan, vaikka auttamiseen käytetään enemmän aikaa ja varoja kuin milloinkaan ennen?

■ ■ ■

Voisiko osasyynä olla se, että hyvät tavoitteet sirpaloituvat suoritteiksi? Tai kenties ”Kyllä valtio kyydin maksaa” -asenne ja yksilön oman vastuun epämääräistyminen?

Hyvinvoinnin/terveydenhoitojen hintalappu syntyy suurelta osin hoitamatta jääneen pahoinvoinnin seurauksena.

Joka sektorilla tehdään nykyisin paljon arviointia ja mittaamista. Vaikuttavuutta, merkityksellisyyttä, monenlaisia hyvinvointiin, terveyteen ja osallisuuteen vaikuttavia toimia halutaan myös muun-

taa ymmärrettävämmiksi suureiksi ja lopultakin euroiksi. Sosiaalisen pääoman arvon mittaaminen ei ole enää vaikeata, mutta silti sitä ei edelleenkään käytetä validina mitarina.

Esimerkki: Jo pitkään on tiedetty, että yksinäisyys tappaa ja maksaa enemmän kuin tupakka, alkoholi ja ylipaino yhteensä. Yhteiskunnalle siitä aiheutuvia kustannuksia haluttaisiin toki minimoida, mutta kuinka valitaan oikeat keinot? Suoritteiden lisääminen ei ratkaise yksinäisyyden pulmia, mikäli ydintarve on aitojen kohtaamisten ja vuorovaikutuksen puute. Kohtaamiseen ei tarvita hoitotieteen tutkintoa (joskaan siitä ei ole aina haittaakaan) ja palkkatyövoimaa. Kohtaaminen tapahtuu, kun ihminen kohtaa ihmisen aidon läsnäolon tasolla.

■ ■ ■

Eri ryhmien parissa tehtävää etsivää, kohtaavaa ja ennakoivaa vapaaehtoistyötä tekevien järjestöjen merkitys maassamme on paljon suurempi kuin kuntien, hyvinvoin-

tialueen tai Stean niille maksamien avustusten määrä. Merkitykseen voidaan laskea paitsi järjestöjen ehkäisemien sosiaali- ja terveyskultujen määrä ja niiden tuottaman hyvinvoinnin määrä, myös se vapaaehtoisesta auttamisesta itsestään syntyvä aktiivisuus ja hyvä mieli. Onnellisuus on elämäniloa ja -laatua vähintään yhtä paljon kuin varallisuutta ja ulkoista turvaa.

Vaikuttavuus ei ole vain tekemisiä vaan myös tekemättä jättämisistä. Muistan hyvin, kun joitain vuosia sitten jotkut johtavat viranhal-

Unelmointi on keskeinen osa tätä matkaa. Unelmat ovat kuin ne epä-mukavat turistikandaalit, jotka ostit lomamatkalla. Ne näyttävät hyvältä ja tuntuvat mahtavilta ensimmäiset kymmenen minuuttia, mutta sitten alat huomata, että ne hiertävät ja painavat. Siitä huolimatta käytät niitä yhä uudelleen, koska ne muistuttavat sinua siitä seikkailusta, jonka haluat kokea. Ja tietenkin, ne maksoivat maltaita, joten aiot käyttää ne loppuun, vaikka sitten niiden hiertymien kera!

■ ■ ■

Kun puhutaan matkailusta ja unelmista, kuinka moni meistä on kat-

Oma tie, unelmat ja epä-mukavat turistikandaalit

Ei epäilystäkään, etteikö jokaisen meistä olisi kuullut vanhan sanonnan: ”Matka on tärkeämpi kuin määränpää.” Mutta entä jos määränpää on usein jääkaappi keskellä yötä? Onko se silloin merkityksellinen matka? Elämä on kuitenkin paljon muuta kuin salaiset retket jääkaapille. Se on jatkuva matka löytääkseen oman polkunsa, vaikka joskus se polku tuntuu olevan piilotettu tiheikön takana ja täynnä mystisiä kiviä, jotka katoavat juuri, kun astut niille.

■ ■ ■

NÄKÖKULMA

sonut lentoyhtiöiden tarjouksia ja haaveillut pakenevansa harmaasta arjestaan jonnekin eksoottiseen paikkaan? Tai ehkä suunnitellut maailmanympärysmatkaa? Kuitenkin, kun todellisuus iskee, huomaamme, että se maailmanympärysmatka tarkoittaa usein matkaa sohvalta jääkaapille ja takaisin.

■ ■ ■

Mutta mikä saa meidät janoamaan uusia kokemuksia ja uusiin ihmisiin tutustumista? Ehkä se on tarve tuntea, että teemme jotain merkityksellistä, tai yksinkertaisesti uteliaisuus. Tai ehkä se on vain halu olla se henkilö, joka voi sanoa lou-

naalla: ”Kun olin viimeksi Nepalissa...” ja saada kaikki muut tuntemaan olonsa hieman vähemmän maailmaa nähneiksi.

■ ■ ■

Uuden kokeilu ja uusiin ihmisiin tutustuminen voi olla pelottavaa. Se voi tuntua hypyltä lentokoneesta ilman laskuvarjoa, toivoen, että unohdit vain ottaa sen mukaan ja ettei se ole jäänyt kotiin sohvan alle. Mutta usein ne parhaimmat tarinat ja muistot syntyvät, kun astumme ulos mukavuusalueeltamme.

■ ■ ■

Loppujen lopuksi, elämän matka on täynnä ylä- ja alamäkiä. Joskus se on uskomaton seikkailu, toisinaan se on lenkki jääkaapille keskellä yötä. Mutta on hyvä muistaa, että jokainen askel, olipa se sitten epä-mukavissa turistikandaaleissa tai ei, vie meitä lähemmäs itseämme, unelmiamme ja niitä ihania ihmisiä, joiden kanssa jaamme tämän hullun, sekavan ja ihmeellisen matkan. ■

Jussi Varjo
Kirjoittaja on Heinolan Uutisten päätoimittaja

länäolon tasolla kulkien, pysähtyen ehtii kuulla ihmisen äänen usein selvemmin kuin kiireisen arjen vaatimusten piiskatessa alimitoitettun henkilökunnan kiirehtimistä suoritteesta toiseen.

Siksi järjestöt ovat merkityksellinen tekijä yhteiskuntamme kokonaisuhyvinvoinnissa ja sen kustannuksissa. Kaikkea ei voi mitata rahassa, mutta lauluntekijän sanoin: Arvon mekin ansaitsemme Suomen maassa suuressa.

■ ■ ■

”Tuoreen arvion mukaan vapaaehtoistyön arvo on Suomessa vuosittain liki 3,2 miljardia euroa. Summa on 1,3 prosenttia Suomen bruttokansantuotteen (bkt) arvosta. Vapaaehtoistyön merkitystä selvitti Helsingin yliopiston soveltavan tilastotieteen dosentti Jukka Hoffrén.” ESS 25.5.2023, <https://www.ess.fi/uutissuomalainen/5954796>

Marja-Leena Pellikka
projektipäällikkö
Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveysturva ry
Yhdessä Päijät-Häme -hanke

Heinolan uutiset	KUSTANTAJA: Jyränkölän Settlementti ry Siltakatu 11 18100 Heinola Toimitusjohtaja Kari Hahl, 050 322 1218 kari.hahl@jyrankola.fi Kannen kuva: Jussi Varjo	TOIMITUS päätoimittaja Jussi Varjo, 044 797 2468 toimitus@heinolanuutiset.fi ILMOITUSMYynti Marko Latvanen, 0400 777 717 marko.latvanen@heinolanuutiset.fi Mediatiedot: heinolanuutiset.fi	SIVUNVALMISTUS K-Systems Contacts Oy Päivi Kaikkonen, 040 7333 485 Mainosmateriaalit: myynti@k-systems.fi PAINO Sanoma Manu Oy, Tampere	JAKELU Painosmäärä 15 000 kpl Posti jakaa 8 929 kpl Heinolaan ja Vuolenskoskelle. Loput lehdet jaetaan telinejakeluna Itä-Hämeessä. ISSN 2814-4589 (painettu) ISSN 2814-4597 (verkkosivut)

Seitsemän lääkäriä puuttui

Heinolassakin riittää sotessa tekemistä, sillä pulaa on yhä myös sairaanhoitajista ja lähihoitajista.

JARI NIEMI HU

Taakse jäänyt kevät ja kesä mentiin Heinolassa todella suuressa lääkäri-vajeessa. Terveysaseman lääkärinviroista oli pahimmillaan peräti seitsemän virkaa täyttämättä. Myös sijaisten saaminen vaikeutui tuntu-vasti viime vuoden syksystä lähtien.

– Työntekijämme ovat kyllä veyneet äärimmilleen. Nyt on ainakin hetkellisesti alkanut näyttää paremmalta, vaikka edelleenkin vajetta on, kertoo itäisen alueen avosairaanhoidon ylilääkäri **Kirsi Timonen**.

Avosairaanhoidossa oli neljä lääkärin vakivirkaa avoinna, näistä apulaisylilääkärin virka saatiin jo kesällä täytettyä. Terveyskeskuslääkäreiden virkoihin saatiin aktiivisella haulla kolme sijaista, joten avoimeksi jäi enää kaksi virkaa.

– Tällä mennään todennäköisesti ainakin kevääseen 2024 asti, arvioi Timonen.

Myös sairaanhoitajista on ollut pula pitkään, mutta viime aikoina hakijoita on jälleen ilmaantunut.

Päijät-Sote joutuu **Petteri Orpon** (kok.) hallituksen elvytyslinjan mukaisesti tarkastelemaan menojaan tarkasti.

Heinolassa on hyvin tarjolla myös yksityisiä lääkäripalveluja, ja niitä on Kirsi Timosen mukaan kilpailutettu tarpeen mukaan. Maan uuden hallituksen helpotettua edelleen tilannetta yksityisten palveluiden käyttö tulee lisääntymään.

Operointia kahdessa tietojärjestelmässä

Päijät-Sotella on tilanne moniin muuhun sotealueeseen verrattuna hyvällä malilla, mutta järjesteltävää riittää vielä paljon.

– Heinolan omat potilastiedot ja voimassa olleet lääkelistat jäivät Heinolan järjestelmään, joten työmme on ollut hidasta, kun em-

Kuvat: Jyränkölän Setlementti

Mary Theijus paistoi kesällä Tammikodin asukkailla lettuja.

me uudessa LifeCaressa potilaan tietoja avatessamme näe aiempia tietoja niin sujuvasti kuin aiemmin eivätkä lääkelistat pidä paikkaansa. Joudumme operoimaan kahdessa tietojärjestelmässä samaan aikaan, selvittää Timonen.

Itäisen alueen työntekijöillä vaihtuivat ihan kaikki järjestelmät eli asiakastietojärjestelmä, HR-järjestelmät, hallinnolliset järjestelmät.

– Yhteinen tietojärjestelmä parantaa tiedonkulkua ja potilasturvallisuutta. Kaikilla on lopulta käytössä yhteinen lääkelista, jolloin virheiden mahdollisuus vähenee, Timonen korostaa.

Lisäksi isommassa työyhteisössä avosairaanhoidossakin voidaan oppia toisilta yksiköiltä ja kehittää toimintaa yhteistyössä.

Kilpailua osaajista

Jyränkölän Setlementin hoivapalvelujohtaja **Sirkku Taskinen** sanoo, että hoivapalveluiden osalta

suurimmat taloudelliset vaikutukset liittyvät henkilöstökuluihin sekä hyvinvointialueille myytävistä palveluista saatuu hintaan. Sotemuutoksesta riippumattomia kuluja lisää kesäkuussa saavutettu sopu yksityisen sosiaalipalvelualan työehtoista.

– Kilpailemme hyvinvointialueen kanssa samoista ammattilaisista ja ilman tuntuvia palkankorotuksia työvoiman saatavuushaaste olisi jatkunut haastavampana, toteaa Taskinen.

Sotemuutokseen liittyvät lakimuutokset sosiaalihuoltolaissa sekä vanhuspäalvelulaissa vaikuttavat joiltain osin palveluiden sisältöön. Entinen tehostettu palveluasuminen on nyt ympärivuorokautista palveluasumista ja entinen palveluasuminen on yhteisöllistä asumista.

Ympärivuorokautisen hoivan sisällössä ei ole tapahtunut juurikaan muutoksia.

Yhteisöllisen asumisen malli pohjautuu ikääntyneiden palveluisa kotihoitoon ja tukipalveluihin.

– Mielenterveys- ja päihde puolella yhteisöllinen asuminen on kutakuinkin verrattavissa entiseen palveluasumiseen.

Hyvinvointialueen muutosvaiheessa Jyränkölän hoivapalveluissa tehtiin suuri työ, kun yhdistys hakeutui uudelleen palveluntuottajaksi kaikkiin tuottamiinsa palveluihin ja kaikkien asiakkaiden sopimukset päivitettiin.

– Haimme myös terveydenhuollon luvat, joilla ennakoimme yhteisöllisen asumisen tuottamista sekä kotihoitoon jatkumoa yksiköissämme.

Jyränkölän hoivapalveluissa on käytössä valtakunnallinen RAI-arviointi, joka on laaja-alainen, eri toimintakyvyn osa-alueet huomioiva kokonaisvaltainen mittari.

– Toivon, että tulevaisuudessa tätä mittaria voitaisiin hyödyntää paremmin asiakkaiden tarpeita vastaavan henkilöstön määrittämiseen, sanoo Taskinen.

Hoidon tarpeeseen tulisi myös kytkeä palvelun hinta eli enemmän apua- ja henkilöstöä tarvitsevista asiakkaista saataisiin myös korkeampi hinta.

Tutustuminen mahdollista

Työvoimapula ei kosketa ainoastaan hoiva-alaa ja siksi koulutuspaikkojen lisääminen ei Sirkku Taskisen mielestä ratkaise tätä ongelmaa. Hoiva-ala on myös ala, jonne

Zakaria Rmichi avusti Aino Moisio-letun syöntiä.

ka ei sovellu kaikille, joten pelkkä aloituspaikkojen lisääminen ei takaa osaavia ammattilaisia tulevaisuuteen.

– Jyränkölän hoivapalveluilla on osaamisen ohjaaja. Hänen avullaan on mahdollista tulla tutustumaan hoivatyöhön, jos se kiinnostaa. Tällä tavoin voi saada kokemuksen hoitotyöstä ja hakeutua alan opintoihin, mikäli ala tuntuu omalta.

Työvoimapulan helpottamiseksi tarvitaan Sirkku Taskisen mukaan erilaisia toimenpiteitä.

– Yksi tärkeä toimenpide on ulkomaalaisten hoitajien rekrytointi Suomeen ja se, että heidän osaamisensa tunnustettaisiin, ja koulutus olisi sujuvammin hyväksyttävissä Suomessa.

Lisäksi alalle kouluttautuneita pitäisi pystyä hyödyntämään laajemmin palveluiden toteuttamiseen. Hoiva-avustajien lääkehoidon osallistumista ei tulisi rajata vaan se tulisi mahdollistaa esimerkiksi lisäkoulutuksen turvin.

Yksitoista kansallisuutta

Jyränkölässä on ollut jopa yksitoista eri kansallisuutta yhtä aikaa hoivapalveluilla töissä tai opiskelemissa. Jyränkölä on moninainen työyhteisö ja se tukee ulkomaalaistaustaisia alalle soveltuvia henkilöitä eteenpäin alalle kouluttautumisessa sekä alalla työskentelemisessä.

Ulkomaalaistaustaisia hoitajia on useita tälläkin hetkellä.

Ulkomaalaisia hoitajia on tuettu asumiseen ja työajan ulkopuoliseen elämään muun muassa muutokummien ja henkilöstön avulla. Lisäksi he ovat saaneet työhönsä erityistä tukea osaamisen ohjaajalta ja kansalaisopistosta.

Ulkomailla tuleville tietenkin suurin haaste on suomen kielen opettelu ja suomalaisen kulttuuriin sopeutuminen.

Jyränkölässä on asiakaspaikkoja noin 300 ja palvelutaloja seitsemän, joista yksi sijaitsee Lahdessa.

Henkilöstöä on yli sata hoiva-alan ammattilaista ja lisäksi sijaisia. ■

Jyränkölän Setlementti julkaisee Heinolan Uutisia.

”Kasakka ottaa, minkä helposti irti saa.”

Juuret-seminaari

30.9.2023 Heinolassa klo 12

Heinolan WPK-talo, Kymenkartanonkatu 2

Käkisalmi-säätiön syksyn seminaarin teemana on luovutetun Karjalan alueella tehty kotiseututyö ja mitä se voi olla tulevaisuudessa. Teemaa lähestytään mm. muistamalla, että ”Kasakka ottaa, minkä helposti irti saa”.

Hannu Himanen, Arvo Tuominen ja Pekka Määttä

Tuutha
Siekii...

Vapaa pääsy!

Vapaaehtoinen
keräys Ukrainan
pakolaisille
Heinolassa.

Järjestäjä:
Käkisalmi-säätiö

SEMINARIN OHJELMA klo 12–16

Klo 12.00 Tervetuloa, **Erkki Lindeberg**, Käkisalmi-säätiön hallintoneuvoston puheenjohtaja

Musiikkiesitys, Tatu Oikarinen

Leena Oikarinen: Ensimmäinen matka luovutettuun Karjalaan

Arvo Tuominen: Karjalan kohtalo Venäjällä

Klo 13.30 Kahvitauko, piirakkakohvit

Klo 14.00 Musiikkiesitys, Tatu Oikarinen

Leena Oikarinen: Paula Kohon tervehdyspuhe: Muistoja Käkisalmeista vuodelta 1939

Hannu Himanen: Imperiumin varjossa: Suomen ja Venäjän suhteet Ukrainan sodan jälkeen

Pekka Määttä: Karjalainen kotiseututyö tulevaisuudessa
Pienimuotoinen paneelikeskustelu

Karjalaisten laulu

Tapahtumassa mukana POP UP-kauppa Käkipuoti!

Verkkokauppa: kakisalmi.fi/kakipuoti

KUUKAUDEN VIERAS PIA VALKJÄRVI

Heinolan kansalaisopiston kotoutumis- koulutuksissa opiskelijoita 13 eri maasta

Heinolan kansalaisopiston maahanmuuttajien kotoutumiskoulutusten ohjaajana työskentelevä Pia Valkjärvi on monelle muualta tulleelle opiskelijalle ikään kuin äitihahmo.

JUSSI VARJO HU

Heinolan kansalaisopiston HeiMokahvilassa kuuluu iloinen puheensorina, kun maahanmuuttajaopiskelijoiden ryhmä on siirtynyt vieriestä luokkatilasta tauolle. Joukosta kuuluu myös iloista naurua, joista yksi kuuluu ryhmää opettavalle **Pia Valkjärvelle**.

Monelle 'entisestä elämästään' Robin Hoodin ja Tokmannin myyjänä tunnetuksi tullut Pia Valkjärvi on ollut Jyränkölän Setlementin ylläpitämän kansalaisopiston palveluksessa vuodesta 2017. Kun myyjän työ ei enää soveltunut hänelle, oli aika uudelleenkuultautua. Uusi ura löytyi uravalmennuksen kautta.

– Olin ensin Mediapajalla kolme kuukautta työkokeilussa, minkä jälkeen aloitin oppisopimuksella nuoriso- ja vapaa-ajanohjaajan opinnot, Valkjärvi kertoo.

Maahanmuuttajien kanssa tehtävä työ on kuulunut Valkjärven työnsuuntaan lähes alusta saakka. Valkjärvi kertoo pitävänsä aidosti

työstään maahanmuuttajien parissa.

– Koen että monikulttuurisuus on rikkaus, hän tiivistää ja lisää:

– Olen aina ajatellut, että ihminen pitää ottaa ihmisenä.

Valkjärvi kertoo työpäiviensä koostuvan enimmäkseen maahanmuuttajien kotoutumiskoulutusten opettamisesta ja ohjaamisesta.

– Opetan suomen kieltä ja kulttuuria. Tavoite on, että lopulta opiskelijat pääsisivät töihin tai opiskelemaan.

Pia Valkjärvi korostaa työn olevan hyvin monipuolista, ja että päiviin mahtuu hyvin erilaisia tilanteita.

– Saatan toimia terapeutina, sosiaalityöntekijänä... Työn monipuolisuus on rikkaus.

Yhteensä 13 eri kansallisuutta

Heinolan kansalaisopiston kotoutumiskoulutuksissa opetus on hyvin monipuolista. Valkjärvi kertoo, että kirjojen lisäksi oppia haetaan myös toiminnallisuuden kautta eikä kaikki opetus tapahdu perinteisin tavoin luokkahuoneessa.

– Välillä teemme luokkaan ympyrän, jossa keskustelemme vapaa-ajasta tai lähdemme vaikkapa ulos luontoon retkelle.

Kansalaisopiston kotoutumiskoulutuksissa on tällä hetkellä noin 30 opiskelijaa, jotka edustavat yhteensä 13 eri kansallisuutta. Monikulttuuriseen joukkoon kuuluu opiskelijoita mm. Espanjasta, Norjasta, Ukrainasta ja Boliviasta. Valkjärvi kertoo, että tulijat ovat kotoutuneet Suo-

"Monikulttuurisuus on rikkaus."

Kuvat: Jussi Varjo

KUKA

Pia Valkjärvi

- Ikä ja kotipaikka: 51 vuotta, Heinola.
- Ammatti: Maahanmuuttajatyön ohjaaja.
- Koulutus: Nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja.
- Perhesuhde: Naimisissa. Kaksi koiraa.
- Motto: Heittäydä elämän viettäviksi, sydän tietää <3

meen ja Heinolaan hyvin.

– Suurin osa entisistä opiskelijoistamme on juurtunut tänne, vaikka toki joukossa on myös esimerkiksi Lahteen ja Helsinkiin muuttaneita. Moni sanoo, että Heinola on kiva pikkukaupunki, jossa kaikki palvelut ovat lähellä. Lähellä olevaa ja kaunista luontoa ja metsää tieteenkin unohtamatta.

Vaikka pienessä kaupungissa ollaan, ei Valkjärven maahanmuuttajien kanssa käymien keskustelujen pohjalta Heinolassa esiinny kovin paljoa rasismia.

– Ainakaan opiskelijamme eivät ole siihen juurikaan törmänneet, Valkjärvi huomauttaa.

Ihmisten kohtaamisesta ja erilaisuudesta innostuva Pia Valkjärvi kokee oman työyhteisönsä erinomaisena.

– Saan olla töissä vapaasti oma itseni, mikä on hyvin tärkeää.

Haastavinta maahanmuuttajien kanssa on silloin, kun mitään yhteistä kieltä ei ole.

– Näistäkin tilanteista kuitenkin selvitään kuvien ja eleiden avulla. Käytämme muutenkin paljon kuvia opetuksessa, Valkjärvi kertoo.

Pia Valkjärvi keskustelemassa opiskelijoiden kanssa päivän puheenaiheista.

Vuoden nainen -tunnustus

Heinolan Zonta-kerho palkitsi Valkjärven vuoden naisena vuonna 2021. Nimeämiskriteereissä mainittiin mm. naisten ihmisoikeuksien edistävän asian ajaminen paikallisesti. Sitä hän totisesti onkin tehnyt. Kotoutumiskoulutusten lisäksi Pia Valkjärvi ohjaa Mama's Café -toimintaa.

– Mama's Café on äideille ja lapsille tarkoitettu hetki, jossa eri kulttuurit kohtaavat ja jossa ystävystytään muiden kanssa. Meillä on yhteistä ohjelmaa, mm. askartelua ja ruoanlaittoa yhdessä. Välillä teemme retkiä erilaisiin lähialueen kohteisiin, Valkjärvi kertoo.

Maksuton Mama's Café kokoontuu maanantaisin HeiMossa, ja sinne ovat tervetulleita kaikki äidit kansallisuuteen katsomatta.

Valkjärven vapaa-aika täyttyy kahden koiran, Urho ja Ade, kanssa ulkoilusta, ystävien kanssa kahvittelusta ja musiikin kuuntelusta. Kesällä suuntana on usein ystävien mökit.

– Mutta välillä kaipaamaan ympärilleni myös hiljaisuutta, hän sanoo. ■

Jyränkölän Setlementti
kustantaa Heinolan Uutisia.

KCITYMARKET
HEINOLA

HERKKU-
KAUPPA &
K HALPA
KAUPPA...

Tehdään Uutta Teille!

HEINOLAN CITTARI UUDISTUU LATTIASTA KATTOON!

Uutta tulossa!

Itsepalvelukassat
Itsepalvelukahvio
Myymäläkalusteet
Myymälävalaistus
16 auton latauspistettä
Uudet asiakasvessat
Kaikki sähkötekniikka uusitaan
Kylmätekniikka uusitaan
Ilmanvaihtotekniikka uusitaan
Uudet myymäläkärryt

RAKENNUSLIIKE
V. MÄTTÖLÄ OY

Rakennusliike V.Mättölä oy:n
vastaavamestari, tekijät,
urakoitsijat ja Cittarin
henkilökunta tekevät
parhaansa, jotta sinun
asiointi on remontin aikana
mahdollisimman
miellyttävä ja sujuva.

Palvelemme teitä koko remontin ajan!

REMONTTI VALMIS 30.4.2024.

HEINOLA

Hevossaarentie 1, puh. 0105385600

MA-PE 8-21

LA-SU 8-20

Valokuituverkon rakennus näkyy ja kuuluu Heinolassa

Heinolaan on alettu rakentamaan kovalla tahdilla koko taajama-alueen peittävää valokuituverkkoa. Valokuidun kerrotaan olevan ehdoton avain tulevaisuuteen, mutta kuluttajan kannattaa olla tietoinen mihin allekirjoituksellaan sitoutuu.

KAISU VIRONEN HU

Mikä ihmeen valokuitu?

Modernissa tietoliikenteessä kuluttajat tarvitsevat yhä nopeampaa ja luotettavampaa verkkoa esimerkiksi etätöiden ja viihdepalveluiden käytön yleistessä. Valokuitu mahdollistaa symmetrisen datan, äänen ja videon siirron erittäin nopeasti ja luotettavasti.

Se tarkoittaa, että lataus- ja lähetysopeudet ovat samat eli tieto liikkuu molempiin suuntiin tasaisesti samalla nopeudella. Valokuitua kaupitellaan pitkäikäisenä hankintana, sillä sen elinkaaren tiedetään kestävän ainakin seuraavat viisikymmentä vuotta.

Valokuitu asennetaan maan alle kaivamalla kapea oja tontin rajalta talon ulkoseinustalle, josta kaapeli viedään seinän läpi talon sisätiloissa olevaan päätelaitteeseen. Kuituverkon rakentamisen ehtona on, että sille on riittävästi kysyntää asuinalueella. Heinolassa selvästi riittää kiinnostusta, koska useille asuinalueille on tehty jo rakennuspäätökset.

Mitä sitten tulisi ottaa huomioon valokuitua hankkiessa? Valokuituksen toimitusjohtaja **Heikki Kaunisto** sekä MPY:n kaupallinen johtaja **Janne Korhonen** kertovat näkemyksensä valokuidun hankkimista harkitseville.

Mitä eroja valokuitu-toimijoilla on kuluttajien näkökulmasta?

– Eroja on paljon, mutta yhdeksi keskeisimmäksi eroksi nostaisin avoimen ja suljetun verkon. Sillä

tarkoitetaan, voiko kuluttaja valita esimerkiksi nettiliittymän usean palveluntarjoajan joukosta, vai onko tarjolla vain yksi vaihtoehto, Kaunisto nostaa.

– On hyvä selvittää toimijoiden rakennusvaiheessa ilmenevät erot. Kannattaa ottaa selvää mitä rakentaminen todellisuudessa kat-
taa, syntyykö kuluttajalle lisäkuluja tai hoitaako toimija esimerkiksi jälkityöt. Myös toimijoiden toimitusvarmuus, sekä aikaisemmin toteutuneet työt kannattaa selvittää, vinkkaa Korhonen.

Kenelle valokuitu sopii?

– Valokuitu sopii kaikille taajama-alueiden kotitalouksille, joissa netin käyttö on raskaampaa etätöiden tai viihdepalveluiden käytön takia. Kannattaa myös huomioida, vaikkei valokuitu tunnu tällä hetkellä ajankohtaiselta, tulevaisuudessa se on sujuvan arjen edellytys, Korhonen kertoo.

Kaunisto muistuttaa, että valokuitu on saatavilla myös kerros- ja rivitaloihin.

– Kannattaa ehdottomasti nostaa aihe esille esimerkiksi taloyhtiön kokouksissa, koska kerros- ja rivitaloissa rakentamisesta päättää taloyhtiö. On hyvä muistaa, että se kuitenkin nostaa myös taloyhtiöiden arvoa tulevaisuudessa ja on

joillekin asukkaille edellytys.

Kuinka kauan rakentaminen kestää?

Molemmat toimijat muistuttavat, ettei valokuituverkko synny hetkessä. Keskimääräinen toimitusaika on noin 6–9 kuukautta. Tuleva talvi vaikuttaa myös rakentamiseen, koska routaiseen maahan ei valokuitua voida kaivaa.

– MPY on aloittanut rakentamisen jo kirkonkylässä, ja etenemme sieltä alue kerrallaan kohti eteläistä Heinolaa. Ensimmäiset kotitaloudet saavat valokuituliittymänsä käyttöön jo tämän vuoden puolella, ja loput ensi vuonna, Korhonen kertoo.

– Valokuitunen teki elokuun alussa isot investointipäätökset Heinolaan, ja ensi vuonna rakennamme täällä isosti. Olemme saaneet jo lukuisia uusia kotitalouksia valokuituverkkomme piiriin, joten toimitusvarmuus on taattu, Kaunisto lupaa.

Mitä hinnoittelussa tulisi ottaa huomioon?

Sekä Kaunisto että Korhonen korostavat hintojen kokonaiskustannusten laskemista pidemmällä, jopa vuosien aikavälillä. Kysymyksiin mistä kulut koostuvat ja mistä

INFO

MPY

- Perustettu v. 1888 -> valokuituverkon ympärillä toimiva MPY Telecom Oyj, perustettu v. 2000.
- Kotipaikka Mikkeli.
- Liikevaihto: MPY: 26,7 milj.€ (v. 2022). MPY Telecom Oyj: 12,51 milj.€ (v.2022).
- Omistus: ennen MPY Osuuskunta, kesällä MPY Telecom Oyj:n toiminta myytiin pohjoismaiselle sijoitusyhtiö Infranodelle.
- MPY:n oma valokuituverkko suljettu, liittyi palveluntarjoajaksi Avoim Kuitu-palveluun.

VALOKUITUNEN OY

- Perustettu v. 2020.
- Kotipaikka Helsinki.
- Liikevaihto: 5,74 milj. € (v. 2022).
- Omistus: suomalainen sijoitusyhtiö CapMan Infra-rahasto, sekä teleoperaattori Telia.
- Tarjoaa avoimen valokuituyhteyden.

kuluttaja todellisuudessa maksaa, kannattaa kaivaa vastaus. Herrat kertovat, että yritysten nettisivut on varmin keino saada luotettavaa

tietoa toimijasta.

– Yrityksen nettisivuilla pitää olla näkyvissä kaikki oleellinen tieto. Kannattaa myös ehdottomasti vaatia kaikki sopimukset ja liitteet itselleen, ja ne kannattaa kahlata läpi huolella ja ajatuksella, jotta välttyään mahdollisilta ikäviltä yllätyksiltä myöhemmin, muistuttaa Kaunisto.

Milloin valokuitu olisi järkevintä hankkia?

– Valokuituun pääsee kiinni edullisesti, kun on ajoissa liikkeellä. Kannattaa toimia, ennen kuin runkoverkon rakentaminen alueellasi päättyy, vinkkaa Korhonen MPY:ltä.

– Myöhemminkin on toki mahdollista hankkia valokuitu, mutta kustannukset ovat silloin todella paljon suuremmat. Nyt kun kaivurit tuodaan alueelle, kustannukset jäävät melko pieniksi. Myöhemmin, jos tuodaan vehkeet pihaan yksittäistä tilaajaa varten, kulut luonnollisesti kasvavat. Ehdottomasti kannattaa toimia nyt, kun rakennetaan ensimmäisessä aallossa, Valokuitusen Kaunisto lisää.

Mitä olisi hyvä ottaa huomioon ennen valokuidun hankkimista?

– Kannattaa miettiä millaiseen käyttöön valokuitua tarvitsee. Esimerkiksi nettiliittymää hankkiessa ei kannata hukata rahoja ostamalla ”liian nopeaa” nettiä. Kauan luotetun mobiiliverkon ja valokuidun välinen ero on suuri. Esimerkkinä: jos olet ennen käyttänyt mobiiliverkon 100Mbit/s nettiä, on sen lataus- ja lähetysopeuksien vaihteluväli aaltoillut viiden ja sadan megan välillä. Nyt jos tilaat 100Mbit/s valokuituliittymän, tieto siirtyy koko ajan tasaisesti ja häiriöttömästi kyseisellä nopeudella, selvittää Kaunisto.

– Mikäli hankinta jostain syystä ei tunnu ajankohtaiselta, kannattaa miettiä sen hankintaa tulevaisuuden kannalta. Valokuitu nostaa kiinteistön arvoa, ja lisää sen kiinnostavuutta. Tulevaisuudessa valokuitu on varmasti yksi kriteeri asuntomarkkinoilla. Myös tulevaisuuden 4K/8K-TV-lähetykset toimivat valokuituverkolla häiriöttömästi, muistuttaa Korhonen.

Vaikka lähtökohtaisesti Suomea aloitettiin valokuiduttamaan jälkijunassa, ollaan muuta Eurooppaa ottamassa kiinni nyt kovaa vauhtia, myös Heinolassa. ■

Valokuituverkon rakennustyöt täydessä vauhdissa Heinolan kirkonkylällä elokuussa 2023.

Kuvat: Kaisu Vironen

KOTIOTTELUT KAUDELLA 2023-2024

II-divisioonan runkosarja, lohko-4

La 16.9 klo 17:00 Peliitat-PESÄ
L 23.9 klo 17:00 Peliitat-Warkis
La 14.10 klo 17:00 Peliitat-LeKi-75
La 28.10 klo 17:00 Peliitat-SuKiKa
La 11.11 klo 17:00 Peliitat-Valki
La 18.11 klo 17:00 Peliitat-Gladiators
La 02.12 klo 17:00 Peliitat-Urho
La 13.01 klo 17:00 Peliitat-PEPO HC
La 03.02 klo 17:00 Peliitat-Pelikaanit
La 24.02 klo 17:00 Peliitat-Valki

PELIITAT-WARKIS 23.9 KLO 17:00

Liput 5 euroa
Kannattajakausikorttilaiset, koululaisspassilaiset,
ja lapset ilmaiseksi sisään

Suomen Urheilupiston yleisurheilukenttä uusitaan

Seuraavana investointilistalla on tennis- ja padelhallin korjaus ja laajentaminen.

JARI NIEMI HU

Suomen Urheilupiston vuonna 1985 edellisen kerran saneerattu yleisurheilukenttä uusitaan täysin. Elokuussa alkanut mittava remonti maksaa reilut miljoona euroa, josta valtion liikuntapaikka-avustuksella katetaan 312 000 euroa.

– Pidimme tärkeänä myös yleisurheilukentän kunnostamista, vaikka se lähtökohtaisesti on apuna muille alueella toimiville lajeille ja oppilaitoksille, sanoo Vierumäki-yhtiöiden toimitusjohtaja **Peter Gabrielsson**.

Yleisurheilukenttä on normaali-mittainen ja se saa uudistuksessa Tartan-pinnoitteen. Vanhojen pintoitteiden ja keskialueen nurmen vaihto on urakoitsija **Jouni Lehtosen** mukaan jopa suurempi maansiirtourakka kuin urheilupiston naapuriin parasta aikaa rakentuvan Holiday Clubin operoiman kylpylän vastaava urakka.

Yleisurheilukentän juoksuratojen pohjalla oli hiekan päällä asfalttikerros, jonka päälle oli asennettu kohtalaisen paksu kumiasfalttikerros sekä pintakerros.

– Voi olla, että oletettua vaikeampien pohjatoimen takia ainakin viimeistelytyöt jäävät ensi keväälle. Nurmialueesta tehdään yhtä hyvä kuin olympiastadionilla, Gabrielsson toteaa.

Remontit jatkuvat

Suomen Urheilupiston uudistaminen on edennyt hyvin. Oppilassasuntola Ilkka on peruskorjattu Hotelli Fennadaksi ja oppilassasuntola Pihkala tasokkaaksi urheilijahotelliksi. Lisäksi jäähallin molemmat kaukalot on uusittu ja rakenteet korjattu, Areenan sisätilat kunnostettu ja Tennis- ja padelhalliksi muuttuneen Vierumäki-hallin tenniskentät pinnoitettu uudelleen. Sisätiloihin ja ulos on rakennettu yhteensä viisi padelkenttää.

Rahaa investointeihin on käytetty Peter Gabrielssonin mukaan yli 30 miljoonaa euroa. Lisäksi Classic- ja Coach-golfkenttien sekä mökkikylän maapohjat on siirretty Vierumäki-yhtiöiden pääosakkaan **Mika Anttosen** omistaman Keele Oy:n omistukseen. Näin parannettiin mukavasti vuoden 2021 liiketulosta.

– Seuraavaksi suunnitelmia hiotaan Tennis- ja padelhallin korjaamista ja laajentamista sekä Kaskelan peruseremonttia varten. Koronan aikana aloitettu strateginen yhteistyö Tennisliiton kanssa on ollut erinomaista. Isompien lajitapahtumien järjestäminen edellyttää sisäkenttämäärän kasvattamista nykyisestä neljästä, selvittää Gabrielsson.

Lopullinen laajennuksen koko ja hinta määräytyy sen mukaan, kuin-

ka monta kenttää tarvitaan lisää, ja haluaako golf tiloihin talviharjoittelutiloja. Kaskelan remontin kustannuksen arvioidaan nousevan reilusti yli 10 miljoonan euron. Uimahallin ja Country Clubin tilojen remontit nousevat myöhemmin valmisteluun.

Heinäkuu ennätysellinen

Vierumäki-yhtiöiden viime vuosi jäi tuloksellisesti vielä hiukan alijäämäiseksi, mutta menossa oleva vuosi lataa odotuksia paremmasta huomisesta. Kävijämäärät ovat kasvaneet mukavasti ja heinäkuu oli Peter Gabrielssonin mukaan jo alueen käyttöasteella mitattuna ennätysellinen.

– Koko vuodelta voimme odottaa jo yli 40 miljoonan euron liikevaihtoa, sillä myös syys- ja lokakuu näyttävät tosi hyviltä.

Jatkoa ajatellen Vierumäki-yhtiöiden johto pitää tärkeänä, että investointeja ja remontteja pitää pystyä tekemään poistojen verran kassavirrasta ja noin 3,5 miljoonan euron verran.

Vierumäki-yhtiöissä ilahdutaan myös aluetta kohtaan tuntuvasti kasvaneesta investointikiinnostuksesta. Holiday Clubin investoinnit nousevat seuraavina vuosina kaikkiaan reiluun 50 miljoonaan euroon. Lisäksi alueelle on rakennuttanut jo useamman vuoden ajan joka vuosi kymmeniä asuntoja ja huvioloita, ja kaavoituksella saadaan pian lisää mahdollisuuksia.

Vuodesta 1992 asti Suomen Urheilupiston alueella urakoinut Jouni Lehtonen (vas.) selvitti toimitusjohtaja Peter Gabrielssonille yleisurheilukentän tilannetta elokuun lopulle jatkuneessa maan-aineisten poiston osalta.

Vierumäellä opiskelee Suomen Urheilupistossa ja Haaga-Helian ammattikoreakoulussa vuosittain noin 1 000 opiskelijaa.

Myös ponitallille odotetaan löytyvän uusi yrittäjä.

– Olemme neuvotelleet useamman henkilön kanssa. Toivotaan, että yrittäjä löytyy mahdollisimman pian, toteaa Peter Gabrielsson.

Vierumäen kampuksella opiskelee vuosittain noin 1 000 ihmistä, joista noin kolmasosa on kerrallaan paikalla. Suomen eri urheilulajiliitoista Vierumäkeä tukikohtanaan pitävät ja osakkaan asemaan ryhtyvät muutoksessa jääkiekko-, taitoluistelu-, voimistelu- ja cheerleadingliitot.

Vierumäki-yhtiöillä työllistää vakituisesti noin 200 henkilöä ja kesäkaudella henkilöluku kasvaa jopa 350:een. ■

Vapaaehtoistyön koulutus tarjoaa eväitä merkitykselliselle työlle

Heinolan kaupungin ja Jyränkölän Setlementin vapaaehtoistoiminnan koulutus alkamassa jälleen syyskuussa.

JUSSI VARJO HU

Vuosittain järjestettävästä koulutuksesta osallistujat saavat muun muassa vinkkejä monipuolisiin vapaaehtoistyön mahdollisuuksiin ja tietoa ja tukea vapaaehtoistyössä toimimiseen.

– Monipuolinen koulutussisältö auttaa osallistujaa pohtimaan omia vahvuuksiaan ja mielenkiinnon kohteita. Koulutuksen jälkeen jokainen sitten itse päättää, mikä on oma tapa osallistua vapaaehtoistyöhön, kertoo Jyränkölän Setlementin vapaaehtoistyön johtaja **Teija Naakka**.

Naakka huomauttaa, että vapaaehtoistyöntekijöitä rekrytoidaan jatkuvasti pitkin vuotta.

– Mutta tällainen laajempi koulutuskokonaisuus järjestetään vain kerran vuodessa yhteistyössä Heinolan kaupungin kanssa, hän lisää.

Heinolan kaupungin puolelta koulutusta on mukana järjestämässä liikuntaystävä-toimintaa koordinoiva terveysliikuntakoordinaattori **Kirsi-Marja Vihervaara**.

– Vapaaehtoistyöntekijän oma jaksaminen ja hyvinvointi on kantava teema koulutuksessamme. Vapaaehtoistyö on usein auttamistyötä ja sitä ei jaksa tehdä, mikäli ei itse voi hyvin, Vihervaara kertoo.

Kaupungin liikuntaystävä -toi-

minnassa vapaaehtoisena toimiva **Seija Aromaa** on käynyt koulutuksen kahdeksan vuotta sitten.

– Koulutuksessa kävimme läpi muun muassa muistisairaahan kohtaamista, Aromaa kertoo.

Vapaaehtoistyön pariin eläkkeelle jäätyään hakeutunut Aromaa käy tällä hetkellä kerran viikossa lenkillä autettavansa kanssa.

– Vanhempani olivat hyvin auttavia, joten olen ehkä saanut auttamisenhalun verenperintönä, Aromaa kertoo ja lisää:

– Vapaaehtoistyö antaa itselleni tosi paljon.

Jyränkölän Tutituksen vapaaehtoisena toimiva **Janne Tervo** komppaa vieressä.

– Tämä on hirveän palkitsevaa. Kun asiakas kiittää ja hänen kasvoiltaan paistaa ilo, siitä tulee itselle todella merkityksellinen olo.

Tervo toimii vapaaehtoisena Digihelpparina. Digihelpparit tarjoavat maksutonta, matalan kynnyksen digitukea torstaisin Jyränkölän ATK-luokassa. Vapaaehtoistyöhön hän päätyi osittain sattuman kautta.

– Vaimo houkutteli mukaan, Heinolaan viime vuonna vaimonsa kanssa muuttanut Tervo kertoo.

Molemmat korostavat, että vapaaehtoistyöhön mukaan lähtiessä ei tarvita mitään erityisiä tietoja tai taitoja. Vapaaehtoistyön koulutukseen ei ole pakollinen, sillä työhön annetaan perehdytys.

– Ei tarvitse olla matematiikan professori, Tervo naurahtaa.

Myös vapaaehtoistyön joustavuus saa molemmilta kiitosta.

– Kesällä voi hyvällä omalla tun-

Kaupungin liikuntaystävä-toiminnassa vapaaehtoisena toimiva Seija Aromaa sai apua puhelimensa kanssa Jyränkölän vapaaehtoisena Digihelpparina toimivalta Janne Tervolta.

nolla mennä mökille, ja sitten syksyllä jatkaa hommia, Aromaa kertoo.

Tervo huomauttaa, että vapaaehtoisten elämäntilanteita ymmärretään tarkasti, ja että heille korostetaan laittamaan oma jaksamisensa etusijalle.

– Meitä todella kuunnellaan, hän lisää.

Sekä Heinolan kaupungilla että Jyränkölällä on tarjolla vapaaehtoisille erilaisia koulutuksia, tapaamisia ja virkistystä.

– Kokoonnumme pari kertaa vuodessa isommalla porukalla, ja välillä on retkiäkin tarjolla, Aromaa kertoo liikuntaystäville tarjolla olevista mahdollisuuksista.

– Meillä on erilaisia virkistyspäiviä ja esimerkiksi kauden aloitustapaaminen, Tervo kertoo Tutituksen järjestämisestä tilaisuuksista.

Teija Naakka ja Kirsi-Marja Vihervaara korostavat, että mukaan koulutukseen ja vapaaehtoistyöhön voi lähteä matalalla kynnyksellä.

– Vapaaehtoistyössä voi nähdä

ja oppia elämästä sellaista, mitä ei missään muualla pääse näkemään. Avoin elämänasenne ja yleinen kiinnostuneisuus riittävät, jotta voi lähteä mukaan.

Seuraava vapaaehtoistoiminnan koulutus alkaa 28.9. Ilmoittaudu mukaan 25.9. mennessä, katso tarkemmat tiedot alla olevasta ilmoituksesta. ■

Jyränkölän Setlementti kustantaa Heinolan Uutisia.

VAPAAEHTOISTOIMINNAN KOULUTUS

Onnellisuutta ja merkityksellisyyttä elämään,

kohdatessasi tukea ja apua tarvitsevia ikäihmisiä.

Torstaisin viisi jaksoa
28.9.-2.11.2023 klo 9.00-14.00

Jyränkölän Setlementti, B-luokka, Siltakatu 11

Tarjoamme vinkkejä monipuolisista vapaaehtoistyön mahdollisuuksista Heinolassa.

Koulutuksen jälkeen etsimme sinulle mielekkään vapaaehtoistyön muodon.

Koulutus järjestetään yhteistyössä Heinolan kaupungin ja Jyränkölän Setlementin kanssa.

Koulutus on maksuton!

ILMOITTAUTUMINEN 25.9. MENNESSÄ:

Tuttis 044 707 2429 tai Liikuntapalvelut 044 797 6939

PIENI KAUPUNKI,
ISO ELÄMÄ
Heinola

Jyränkölän
Setlementti
ROHKEASTI IHMISEN PUOLELLE

Yrittäjille paperiton kirjanpito

Procountor nyt 2kk ilman
kuukausimaksua ja
aloituspaketit - 50 %.

Säästösi on vähintään
200 euroa, koska
kampanjan ajan
emme veloita
perustamis-
kustannuksia
uudelta asiakkaalta.

Kampanja on voimassa
30.11.2023 asti.

Laadukasta isännöintiä

Olemme laajentaneet
toimintaamme asunto- ja
kiinteistöosakeyhtiöiden
isännöintiin.

Uuden asiakkaan
perustamiskustannukset 0 €,
voimassa vuoden loppuun asti.

Tilitoimistovastaava:
Sari Mäkelä, KLT, PHT
044 300 5895
sari.makela@phtili.fi

Isännöitsijä:
Meri Kolu, IAT
044 25 24 290
meri.kolu@phtili.fi

Pyydä tarjous yrityksesi kirjanpidosta tai taloyhtiösi
isännöinnistä ja katsotaan yhdessä juuri teille paras ratkaisu.

Päijät-Hämeen Tilitoimisto Oy
Auktorisoitu taloushallintoliiton jäsenoimisto
www.phtili.fi

PIKKO.FI
Sohvia moneen makuun!

MATTI-SARJA

- LEPOTUOLI alk. 790,-
- NISKATUKI alk. 130,-
- RAHI alk. 270,-

Sohvan hinnat alk.
• 255 cm leveä 1 950,-
• 200 cm leveä 1 650,-
• 170 cm leveä 1 400,-
Saatavana myös eri kokoi-
sina kulmasohvina.

MOOTTORISÄNKY

- 90x200cm
- Hinta 1500,-

HINTAAN SISÄLTYY:

- sängyn kuljetus asiakkaalle
- sängyn laitto käyttökuntoon
- vanhan sängyn toimitus kierrätykseen

TARJOLLA MYÖS USEITA
runkosängyvaihtoehtoja, esim. 160x200-
paketti alk. 1 300,-. Kaikki vakiokoot.

**Suomessa
valmistettu!**

PIKKO
SISUSTUSTALO

Vuohkalliontie 8, Heinola | puh. 044 276 2526 | pikko.fi

KULJETAMME JA KIERRÄTÄMME

**MEILTÄ
JOUSTIN- JA
PETAUSPATJAT!**

**SÄNGYT ja
PATJAT MYÖS
ERIKOISMITAISINA!**

Kun isoisa lampun osti

Kolme näkökulmaa valoon

Kustavilaisuus, öljylamput, Secto Design
30.9.2023–7.1.2024 Heinolan kaupunginmuseossa

Heinolan kaupunginmuseo sytyttää valon pi-
menevään syksyyn. Rakennuksen valtaa hur-
maava kokoelma mitä erimuotoisempia öljy-
lamppuja, jotka saavat seurakseen katsauksen
kustavilaiseen valoon sekä aikajanan toisesta
päästä Secto Designin moderneihin valaisimiin.

Öljylamppukokoelma on antiikkikauppias Hei-
ki Björkbomin pitkäjännitteisen keräilyn tulos.
Siihen kuuluu noin 300 esinettä ja se on ainut-
laatuinen Suomessa. Lamppujen suunnittelijat
ovat päästäneet mielikuvituksensa valloilleen
ja luoneet toinen toistaan koristeellisempia
jalkoja pöytälamppuihin. Niiden muotokieli
noudattaa valmistusajankohdan tyyli-ihantei-
ta kertaustyyleistä 1860–90-luvuilla jugendiin
1900-luvun taitteessa.

Kokoelman ensimmäinen esine oli kattokruu-
nu, jonka Björkbom osti Turusta 1967. Siitä al-
ko öljylamppujen keräily, jonka kulta-aikaa oli
1960–70-luvut. Silloin öljylamput olivat aliar-
vostettuja ja niistä haluttiin vain päästä eroon.

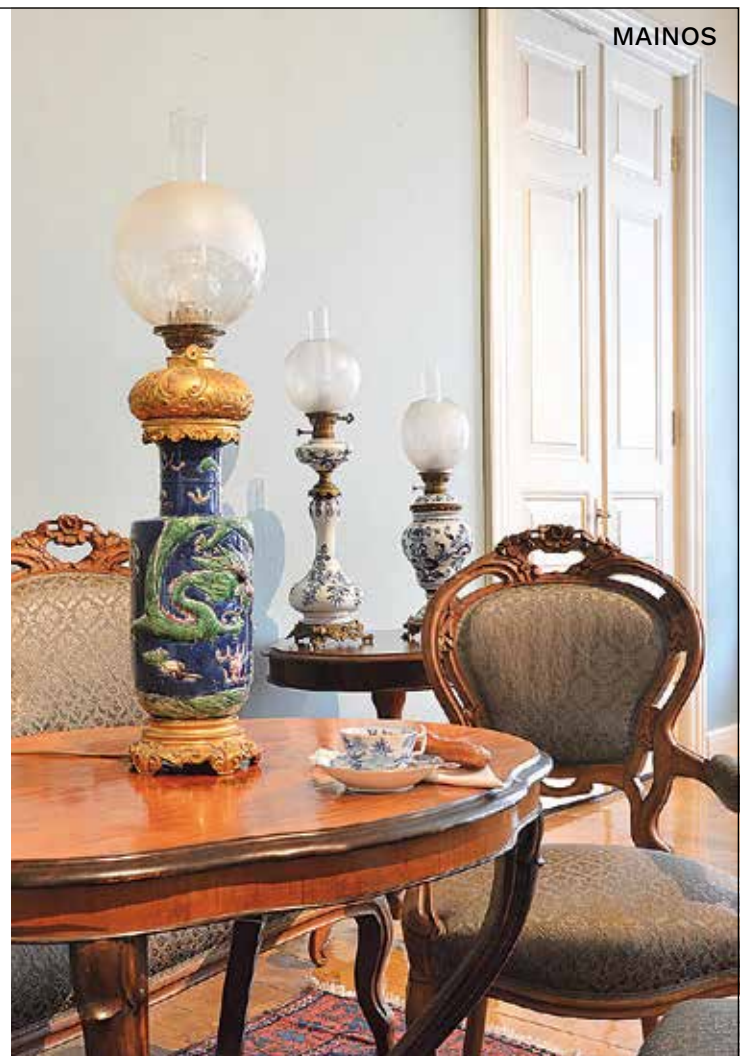
Öljylampun kehitys osuu samaan aikaan kuin
teollinen vallankumous 1800-luvun puolivä-
lissä. Suomessa öljylamput alkoivat nopeasti
yleistyä 1860-luvulla, kun valopetrolin saata-
vuus parani ja hinta laski. Uusi polttoaine oli
mullistava keksintö, samoin kuin polttimo,
jonka sydämeiksi tuli litteä tai pyöreä ”sukka”.
Liekin suojana käytetty lasi takasi tasaisen ja

lepattamattoman valon. Samalla kodin tai työ-
paikan valaistus tehostui huomattavasti.

Salin pöydälle sytytetty komea öljylamppu oli
vauraan säätyläiskodin ylpeys sähkön yleisty-
miseen asti 1900-luvun alkupuolella. Öljylam-
put olivat usein upeita taide-esineitä, joiden
materiaaleina käytettiin niin lasia kuin kera-
miikkaakin unohtamatta erilaisia metalliseoksia
tai jopa polttokullattua pronssia.

Kustavilaisena aikana tärkein valonlähde oli
kynttilä. Tosin meillä pieneläjiä tupien pää-
asiallinen valonlähde oli liesi ja hirrenraossa
palava päre. Kynttilät olivat varsin arvokkaita,
eikä niitä arkena poltettu kuin yhtä kerrallaan.
Varakkaisiin talouksiin saatettiin hankkia kris-
tallikruunu, peililampetteja ja tietysti erilaisia
kynttilänjalkoja. Näistä saamme esimerkkejä
perusnäyttelyn Residenssi-huoneessa.

Kolmas näkökulma tulee tästä päivästä. Yksi
huone on omistettu Secto Designin moderneil-
le valaisimille, jotka valmistetaan Heinolassa.
Kaikki mallit on suunnitellut arkkitehti ja de-
signeri Seppo Koho. Suunnittelun lähtökohtana
on, että valolähde jää varjostimen taakse eikä
häikäise, vaan luo harmonisen valon ja heittää
kiinnostavia varjoja seinille ja lattialle. Kaikki
Secto Designin valaisimet valmistetaan koti-
maisesta koivusta.

MAINOS

Heinolan kaupunginmuseo

Kauppakatu 14 • 044 769 4215 (lipunmyynti)

heinola.fi/vapaa-aika/museot/

Museot avoinna:
ti, to–su klo 11–16
ke 11–18

**heinolan
museot**

Lahden kaupunginteatterin syksyn ohjelmisto

Laajasti laadukasta teatteria kaikenlaiselle yleisölle

Musikaalia, draamaa ja lastenteatteria, klassikoita ja uusia tulkintoja sekä Suomen kantaesitys – teatterisyksy tuskin voisi olla monipuolisempi!

JETTA KUITUNEN

Syyskuu alkaa vauhdikkaasti kolmella ensi-illalla.

Vihervaaran Anna

Rakastettu klassikotarina mielikuvituksen voimasta ja unelmoinnin tarkeydestä (ensi-ilta 2.9.).

Vihervaaran maatilaa pyörittävät naimattomat sisarukset saavat toivomansa riuskan rengin sijaan ovelleen vilkkaan ja temperamenttisen orpotytön, Annan. Annan taukoamaton puhetulva, pohjaton mielikuvitus ja avoin tunteellisuus hämentävät koko ympäröivää pikkukaupunkia ja pian paikalliset joutuvat kyseenalaistamaan omia ennakkoluulojaan. Tämä näytelmä sopii koko perheelle! Ikäsuositus 6 v.

Henna Piirron uusi dramatisointi perustuu **L. M. Montgomeryn** *Annan nuoruusvuodet* -kirjaan (1908). Se on kahdeksanosaisen Anna-sarjan ensimmäinen osa. Kirja oli alun perin tarkoitettu täysin itsenäiseksi teokseksi, mutta kustantajan ehdotuksesta Montgomery jatkoi tarinaa kokonaiseksi teossarjaksi. Sarja kuuluu maailman rakastetuimpiin tyttökirjoihin ja on yhä edelleen suosittu. Sarjaa on käännetty monille kielille, ja siitä on tehty elokuvia ja näytelmiä.

Musikaalikomedia Tootsie

Lahden kaupunginteatteri onnistui nappaamaan ensimmäisenä Suomessa Broadwaylla 2019 nähdyn musikaalin *Tootsie*. Musikaali perustuu rakastettuun Oscar-palkittuun elokuvaan, jota tähdittivät **Dustin Hoffman** ja **Jessica Lange**. Tuoreessa musikaalissa tarina on tuotu tähän päivään ja Suomen kantaesityksessä Tootsienä vierailee **Joel Mäkinen**. Ensi-ilta 6.9. suurella näyttämöllä.

– On harvinaista päästä aidosti kurkistamaan sitä, millaista olisi olla toisen kengissä. *Tootsie* tarjoaa päähenkilölleen juuri tällaisen matkan. Michaelin askeleet Dorothyyn korkareissa johdattavat hänet jonnekin aivan muualle, kuin mihin hän alun perin kuvitteli päätyvänsä. Etuolkeuksiaan voi olla hankalaa hahmottaa, jos on koko elämänsä kävellyt toisten tekemää polkua. Toisen asemaan ja näkökulmaan asettautuminen synnyttää uusia ideoita

– ja uudenlaista empatiaa”, kertoo ohjaaja **Tommi Kainulainen**.

Ei kertonut katuvansa

Syyskuun kolmas ensi-ilta 28.9. on seitsemän teatterin yhteistyönä toteutettu *Ei kertonut katuvansa*. Viisi naista kävelee poltetun maan halki. Heidän ainoa päämääränsä on säilyä hengissä, palata takaisin elämään, jonka he luulivat jättäneensä taakseen. Koteihinsa käveleviä naisia yhdistää vain häpeä ja tieto vastassa olevasta vihasta. Ei kertonut katuvansa on kuvaus elämänjaksosta, josta ei koskaan enää puhuttu. Näytelmä perustuu **Tommi Kinnusen** saman nimiseen romaaniin, jonka taiteilijaprofessori **Mikko Roiha** dramatisoi ja ohjaa.

Lokakuu tarjoaa klassikkoja, mutta millaisia

Kaikki ovat varmasti nähneet tai lukeneet Aleksis Kiven klassikon

Kuvassa Miikka Wallin, Henna Wallin ja Joel Mäkinen, joka nähdään Tootsien roolissa.

Vihervaaran Anna sai ensi-iltansa 2.9.

Kaaos jatkaa yleisön pyynnöstä ohjelmistossa. Kuvassa Anna Pitkämäki, Liisa Vuori ja Laura Huhtamaa.

Nummisuutarit. Se on väkevää nuoruuden juhlaa sen kaikessa kauneudessa ja kauheudessa. Alkuperäistä klassikkoa kunnioittava, kiehtovan ennakkoluuloton sovitus tuo Lahden kaupunginteatterin suurelle näyttämölle yllättävää irrottelua ja ravisuttavia tunteita 12.10. alkaen. Eskon roolissa **Tuomas Korkia-Aho**. Teokseen on **Altti Uhlenius** säveltänyt musiikkia, joten näitä juhlja ei kannata jättää väliin.

Toinen klassikko ja syksyn viimeinen ensi-ilta on **Anton Tšehovin Lokki**. **Esa-Matti Smolanderin** sovitus eurooppalaisen näytelmäkirjallisuuden suurimmasta klassikosta tuo Tšehovin henkilöt ja *Lokin* tapahtumat tähän päivään. Näytelmä rikkoo perinteisiä teatterin muotoja raikkaalla ja hu-

moristisella tavalla, kunnioittaen Tšehovin luomia hahmoja ja näytelmän teemoja. Toive hyväksytyksi ja rakastetuksi tulemisesta ajaa näytelmän henkilöitä kohti tavoitteitaan. Pakkomielteinen rakkaus, kunnianhimo ja taide kuroutuvat riipaisevaksi tunnemyrskyksi 18.10. alkaen pienellä näyttämöllä.

Aino-studionäyttämöllä jatkaa yleisön pyynnöstä *Kaaos*, joka on tragikomedia ruuhkavuosien vuoristoradasta ja kaiken kestävästä ystävyydestä. Karnevalistisen näytelmän kaikista 21 roolista vastaa virtuoosimaisesti työryhmän näyttelijäkolmikko. ■

Lue lisää ja osta liput: lahdenkaupunginteatteri.fi

Leffa-arvostelu

Lapua 1976

Elokuva kertoo Lapualla 13. huhtikuuta 1976 tapahtuneesta traagisesta patruunatehtaan räjähtämisestä, joka vaati 40 kuolonuhria.

Tarinassa käydään läpi Kaisan ja Matti Holman vaikeaa rakkaustarinaa, johon oman lusikkansa soppaan tuovat myös tyrannimainen Lapuan patruunatehtaanjohtaja Aarne Mäkelä sekä myös Kaisaan ihasutunut Juhani Stenfors.

Tarina kuvastaa hienolla ja pohdiskevalla tavalla pohjalaista yhteishenkeä. Järkyttävän onnettomuuden tapahtuessa tämä piire korostuu entisestään jokaisessa elokuvan henkilössä. Juhani Stenforsin ja Matti Holman välillä on meneillään valtava suukopu juuri massiivisen räjähdysten tapahtuessa. Tragedia järkyttää elokuvan piinallisen hitaan kulun vuoksi entistä enemmän ja laittaa ajattelemaan.

Suurin osa onnettomuus hetkellä patruunatehtaassa työvuorossa olleista oli perheellisiä äitejä, joten senkin vuoksi tuosta päivästä tuli ihmisten omaisille äärimmäisen raskas koettelemus. Ensimmäisten paloautojen saapuessa paikalle ja työntekijöiden avunhuutojen kantautuessa rakennuksen

raunioiden alta tuli sellainen fiilis, ettei tällaista oikeasti voi tapahtua Suomessa.

Tarinan kulku olisi varmasti mieleenpainuva missä tahansa olosuhteissa, mutta maamme eturivin näyttelijäkaarti parantaa sen uskottavuutta entisestään. ■

Henri Kaattari

Ohjaus: Toni Kurkimäki
Rooleissa: Linnea Leino, Konsta Laakso, Irina Vartia, Johanna Koivu, Juha Lingström, Hannu-Pekka Björkman, Leo Sjöman, Jussi Lampi, Pirkko Uitto, Timo Teem

Kaisa Matti Holma, Kerttu Liisa, Työnjohtaja Markus Aarne Mäkelä, Juhani Stenfors, Palomestari Tapio Rauha Holma, Reijo Holma

Tootsie viihdyttää

JUSSI VARJO HU

Alkuperäisteokselle, vuonna 1982 ensi-iltansa saaneelle **Sydney Pollackin** ohjaamalle ja Oscar-palkitulle *Tootsie*-elokuvalle sopivasti uskollinen, Suomen kantaesityksensä Lahden kaupunginteatterissa saanut musikaali on sovittu loistavasti teatterilavalle ja tähän päivään.

Alkuperäisessä elokuvassa **Dustin Hoffmannin** näyttelemä Michael Dorsey on lahjakas näyttelijä, jonka on hankalaa saada jalkaa oven väliin Broadwaylla. Hänen taidoissaan kommunikoida on nimittäin toivomisen varaa: Michael on aina äänessä eikä hän kuuntele muita. Kun vastaan tulee houkutteleva koeesiintyminen, Michael päätyy kokeilemaan, mihin hänen näyttelijänsä riittävät. Tässä vaiheessa näyttämölle keikkuu koroissaan valloittavan ihastuttava Tootsie, josta pitävät kaikki.

Lahdessa Michael Dorsey / Tootsien roolin ottaa omakseen kaupunginteatterissa vieraileva **Joel Mäkinen**. Vaativa rooli vaatii heittäytymiskykyä ja monipuolista äänenkäyttöä, koroilla kävelemisestä puhumattakaan. Mäkinen suoriutuu tehtävästään loistavasti ja onnistuu tuomaan lavalle kaksi erilaista, mutta toisaalta niin samanlaista hahmoa. Mäkinen vastaanäyttelijä, huikea **Petra Pääkkönen**, lumooa yleisön

uskomattomalla äänellään. Pääkkösen soolosuudet ovatkin musikaalin parasta antia.

Muidenkaan näyttelijöiden suoritukset eivät suinkaan kalpene pääkaksikon rinnalla. Mainittakoon tässä kaupunginteatterin oma **Henna Wallin**, jonka esittämän Sandyn sutkautukset saavat hymyn jos toisenkin nousemaan katsojan huulille. Mainitsematta ei voi jättää myöskään pari vuotta sitten Lahden kaupunginteatteriinkin kiinnitettyä **Tuomas Korkia-Ahoa**, jonka esittämä Romeon veli Max on ajoittaisesta ärsyttävyydestään huolimatta herävän hauska. Jopa niinkin hauska, että näyttelijä itsekkin repesi kesken kohtauksen nauruun ensi-illassa.

Helsingin kaupunginteatteri vei musikaalit Suomessa aivan uudelle tasolle vuoden 2018 *Kinky Boots* -musikaalin myötä. Tämän jälkeen *Pieni merenneito* ja *Priscilla* ovat nostaneet riimaa entisestään huikeine lavasteineen ja suuren maailman showmeininkeineen. Lahdessa ei kuitenkaan ole mitään syytä nöyrytykseen. Koko 2,5-tuntisen esityksen ajan lavalta välittyy aito innostus ja ammattitaito, joka peittoaa pienemmän teatterin hieman vaatimattomat puitteet. *Tootsie* onnistuu siinä, missä teatterissa on oikeasti kyse: Vetoamaan katsojien tunteisiin ja viihdyttämään yleisöä alusta loppuun. ■

Kesän kyselykupla muistutti mieleen teinivuodet

Kuvittele, että loppukeväästä olisit päättänyt muuttaa vanhempasi luo asumaan koko tulevaisuudeksi. Ajatus halvasta asumismuodosta, joka mahdollistaa oman asunnon pitämisen toisessa kaupungissa houkuttaa. Olisihan meistä myös seuraa toisillemme ja ruoka olisi valmiina, jos nyt ei ihan aina niin ainakin usein. ”Toissähän me päivisin ollaan, ja kaikilla omia menoja muutenkin. Ei se voi niin paha olla”. Kiinni veti!

■ ■ ■

Kuvittele, kun itse hortoilet vielä tokkuraisena kohti omia aamutoimia, joku onkin ollut jo hereillä tovin. ”Miten nukuit?” ”Mitä aiot tehdä tänään?” ”Otatko puuroa?” Koska itse en ole kovinkaan aamupuhelias, vastaan jotain ”ihan hyvin, töitä, en ota”- tapaista jokaisen, noin sadan yhdessä herätyn aamun ajan. Loppukesästä saattoi vastaukset lipsahdtaa ulos jo ennen kuin kysymyksiä ehdittiin vielä esittämään.

■ ■ ■

Kuvittele, että kun sitten alat paistamaan itsellesi kananmunaa aamupalaksi, havahdut kun vieressä seisookin joku. ”Kyllä olisi kannattanut paistaa oikeassa voisaa. Olisi tullut paremman makuinen.”

Muista hengittää. Laske kymmeneen.

■ ■ ■

Kuvittele, että olet laittautumassa omia menoja varten. Taaksesi ilmestyy äitisi hahmo, joka katselee sinua peilin kautta, mutta ei sitten kuitenkaan sano mitään. Hetken tuijottelette siinä toisianne kysyvä katse kasvoillasi, kunnes hän lähtee. Äidin ja tyttären sanatonta viestintää. Eteisessä puut kenkiä jalkaan, kun tuttu ääni kysyy ”Minnes olet menossa?” ”Ketäs teitä sinne tulee?” ”Moneltas ajattelit tulla kotiin?”

■ ■ ■

Kuvittele, että seuraavana aamuna kömmit väsyneenä kotiin venähtäneen illanvieton jälkeen. Samainen hahmo on vastassa eteisessä kuin lähtiessäkin. Kenties odottanut siinä. ”Oliko kiva ilta?” ”Joitko sekotuksia?” ”Onko huono olo?” ”Menikö paljonkin rahaa?” Liuta juurikin niitä kysymyksiä, mitä ehdottomasti haluat alkaa pohtimaan äitisi kanssa siinä eteisessä.

■ ■ ■

Kuvittele, että tällainen oli kesäni. Yli sata yhdessä vietettyä päivää saman katon alla, ja vieläkin olemme väleissä. Hyvissä väleissä. Ha-

luan korostaa, että ihmiskokeelta kuulostava kesä kotona sisälsi kaikkea muutakin kuin jatkuvasta kyselystä seuranneita hengitysharjoituksia. Onnistunut kesä kaiken kaikkiaan!

■ ■ ■

Lisäksi tiedostan kyllä, että se kysely on edelleen välittämistä, eikä ärsyttämistä. Niin kuin oli teinivuosinakin. Vaikka loppukesästä aloin jo kaipaamaan omaa kotia, rytmiä ja rauhaa, tiedän, että sitä kyselyäkin tulee syksymmällä kuitenkin ikävä. Onneksi aina pääsee takaisin. ■

Kaisu Vironen

Kirjoittaja työskenteli kesätoimittajana Heinolan Uutisissa.

KUTSU HEINOLALAISILLE IKÄIHMISILLE

Olet lämpimästi tervetullut
viettämään kanssamme perinteistä
vanhustenviikon juhlapäivää!

MITÄ JA MILLOIN?

Torstaina 5.10.2023
Ohjelma klo 13–14
Kahvitarjoilu klo 14–15

MISSÄ?

Heinolan WPK-talo
Kymenkartanonkatu 2
18100 Heinola

Vuoden 2023 teema on
”Tehdään iästä numero”.

Ohjelmassa mm.
Pääesiintyjänä taiteilija Eino Grön.
Hämäläisten laulu säestyksellä.

Tilaisuuteen mahtuu 120 osallistujaa.

#IästäNumero #Vanhustenviikko #ArvokasVanhuus

PIENI KAUPUNKI,
ISO ELÄMÄ
Heinola

Heinolan seurakunta

Jyränkölän
Setlementti
ROHKEASTI INHISEN PUOLELLA

Kaipaatko varmuutta verkkoon?
Tule ilmaiseen opastukseen!

OP Päijät-Häme järjestää yhdessä Heinolan kaupungin kanssa senioreille maksuttoman sähköisiin palveluihin keskittyvän tapahtuman.

Paikka: Jyränkölän Setlementin HeiMo-sali, Kaivokatu 14
Aika: tiistai 3.10.2023 klo 13–15.
kahvitarjoilu klo 13, ohjelma alkaa 13.30

Ilmoittaudu 27.9.2023 mennessä:
verkossa www.op.fi/paijat-hame tai Heinolan kaupungin asiakaspalvelupiste Spotissa (Torikatu 8). Paikkoja on rajoitetusti ja ne täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Osallistuminen ei edellytä OP:n asiakkuutta.

Heinola

OP Päijät-Häme

Muista näkyvä bannerimainonta! heinolanuutiset.fi

KOOTUT KOHTAAMISET

PAIKKA	AJAN-KOHTA	TAPAHTUMA	SIJAINTI	LISÄTIETOJA
HEINOLA	4.9.–30.9.	Heinolan kaneraseura ry 50 vuotta • Juhlavuoden näyttely	Kauppakatu 12, Heinolan kaupunginkirjasto	ma–to klo 9–19, pe klo 9–17 ja la 9–15
	5.9.–26.9.	Vierumäen kylän lavatanssikurssit	Veljespolku 3, Vierumäen Aavehalli	ti klo 17.30–19 • 10€/kerta (sis. kahvi)
	17.9.–1.10.	Heinolan viikkokilpailu • Frisbeegolf	Kippasuon väylä 30	sunnuntaisin 17.9., 24.9. & 1.10. klo 12
	20.9.–29.9.	Hennariina Sippus • Tähtipölyä	Kymenkartanonkatu 2, WPK-talo	taideteosten myyntinäyttely
	20.9.–17.10.	Digihelpparit	Siltakatu 11, Atk-luokka, käynti sisäpihalta	torstaisin klo 13.00–14.00
	20.9.–17.10.	Lukupiiri Heinolan kirjastossa	Kauppakatu 12, Heinolan kaupunginkirjasto	tiistaisin klo 17–18.30
	21.9.	Kirjailijavieraana Juha Itkonen	Kauppakatu 12, Heinolan kaupunginkirjasto	klo 18–19
	23.9.	Union Plaanin kotiottelu • Vieras FC LaPa	Urheilukatu 2, Urheilupuiston yleisurheilukenttä	klo 14
	25.9.	Digiturvallisuuspäivä	Siltakatu 11, Jyränkölän juhlasali	klo 12–16
	27.9.	Aavehallin päivätanssit, samettiääninen Tino Ahlgren	Veljespolku 3, Vierumäen Aavehalli	klo 13–17
	27.9.	Mineraalivarat ja kaivostoiminta Suomessa -verkkoluento	Kauppakatu 12, Heinolan kaupunginkirjasto	klo 14–16
	28.9.	Neulekahvila	Kaivokatu 14, HeiMo	klo 17–20
	30.9.	Tukkifest	Kauppakatu 13, Tukkijätkä	liput tiketti.fi 20€ • ovelta 25€
	2.10.–28.10.	Köyhyysrajan alapuolella -valokuvanäyttely	Kauppakatu 12, Heinolan kaupunginkirjasto	ma–to klo 9–19, pe klo 9–17 ja la 9–15
	2.10.–8.4.	Asianajapäivystys	Kauppakatu 12, Heinolan kaupunginkirjasto	ma klo 17–18
	4.10.	Torpan Syysmarkkinat	Reumantie 4	klo 18–21
	6.10.	Union Plaanin kotiottelu • Vieras KJP	Urheilukatu 2, Urheilupuiston yleisurheilukenttä	klo 18.30
	7.10.	Hirvisalon syystori	Muikkusalmentie 970	klo 12–14
	7.10.	Hajuvesien salat • Itämaiset tuoksut	Kaivokatu 14, HeiMo-sali	klo 14–16.30
	7.10.	Heinola Cruising	VR:n makasiini, Ratakatu 24	klo 15
	9.10.	Heinolan Muistikahvila	Koulukatu 18, Siltakodin asukastupa	klo 13–14
	16.10.	Edunvalvontavaltuutus ja muu oikeudellinen ennakointi -luento	Siltakatu 11, Jyränkölän juhlasali	klo 13–14.30
HARTOLA	20.9.–30.9.	Aaltosen kiinteistön ErkkiPena- & Karin pilapiirros -näyttely	Keskustie 54, K-Market Aaltonen	
	24.9.	Syyspatikka	Viidanpääntie 67	klo 13
	30.9.	Naisten itsepuolustuskurssi	Kaikulantie 90	klo 9–16
	30.9.-1.10.	Perinnekäsityöt kunniaan • Opi valmistamaan pirtanauhaa	Kaikulantie 90	la klo 10, su klo 15
IITTI	7.10.	Vauvojen ja lasten ensiapuun keskittyvä koulutus	litin lukio	klo 9–11 • litin MLL:n jäsenet ilmaiseksi, muut 5€
PERTUN-MAA	24.9.	Koirakiven kierros	Koirakiven Nuorisoseurantalo	klo 12–14
	30.9.	Torimyynti Jokituvalla	Virastokuja 1, Jokitupa	klo 10–12
	17.10.	Yhteisruokailu Kuortin ABC:llä	ABC Kuortti	klo 12–13
SYSMÄ	7.10.	Tervalepikon Varttimaraton 4/2023	Leppäkorventie 410	lähtö klo 10.00
	16.10.	Yleisurheilukoulu	Päijänne-Areena	klo 17–18
LAHTI	6.9.–16.12.	Tootsie • Musikaalikomedia	Kirkkokatu 14, Lahden kaupunginteatteri, Juhani-näyttämö	
	alk. 3.10.	Sukellus Vesijärveen -luentosarja	Terijoenkatu 2–7, Lahden lukio Gaudia	klo 18–19.30 • 3.10., 17.10. ja 31.10.
	20.9.	Retki Launeen puistoon	Kaarikatu 26, perhepuiston pääportti	klo 16.30–18
	20.9.	Kirjailijavieraana Jussi Niemeläinen	Kirkkokatu 31, Lahden pääkirjasto	klo 18–19.30
	20.9.	Vapausklubi: Heta Narkaus	Vapaudenkatu 6, Marian Kammarin kahvila	klo 19–20.15
	21.9.	AVAJAISKONSERTTI • Sinfoniakonsertti	Ankkurikatu 7, Sibeliustalo	klo 19
	21.9.–24.9.	Caravan 2023	Salpausselänkatu 7, Messukeskus	to klo 12–18, pe 10–18, la 10–17, su 10–16
	23.9.	Pelicans–Tappara • U18 SM-sarja	Svinhufvudinkatu 29, Isku Areena	klo 12
	30.9.	Demolition 23	Hämeenkatu 16, Möysän Musaklubi	klo 20 • liput 32€
	30.9.	Maagiset Messut	Ankkurikatu 7, Sibeliustalo	klo 11–21

Muutokset mahdollisia.

LYHYESTI

Köyhyysrajan alapuolella -hankkeessa tarkastellaan, mikä kannattelee köyhää

Dokumentaarisessa projektissa kuvataan ja haastatellaan heinolalaisia, jotka joutuvat käymään ruokajakelussa Jyränkölän Kämmenessä ja Heinolan seurakunnissa. Hankkeessa seurataan myös työpaja Torpan asiakkaiden vaiheita. Monet heistä elävät yhteiskunnan ulkopuolella köyhinä, näkymättöminä, kuulumattomina, pois suljettuina. Pitkittyessään köyhyys johtaa usein syvään syrjäytymiskierteeseen, josta on vaikea nousta takaisin aktiiviseksi toimijaksi ja kansalaiseksi.

Projektin tavoitteena on tuoda esille eri näkökulmien kautta, kuinka köyhyys esiintyy nykypäivän yhteiskunnassa. Syyt köyhyyteen ovat moninaiset. On olosuhteiden uhreja, epäonnistumisia, huonoa tuuria, saamattomuutta, sairautta ja vastakulttuurua. Projektin tuotoksia näitä ihmisiä valokuvien ja kertomuksien, näyttämällä heidät normaaleina ihmisinä, joi-

den elämässä on muutakin kuin leipäjono ja joiden päivän kaari koostuu monesta tekijästä.

Hankkeessa halutaan vahvistaa köyhyyttä kokeneiden ääntä. Liian usein köyhien elämästä käyttävät puheenvuoroja vain tutkijat, virkamiehet tai poliittiset toimijat. Hedelmällisempää saattaa olla kuitenkin kuunnella heitä itseään. Hankkeen tarkoitus on kuljettaa köyhyyden ilmentymien kautta kohti ymmärrystä köyhyyden luonteesta, köyhien elämästä, heidän toiveistaan, unelmistaan, arjen haasteistaan sekä mahdollisista keinoista ylittää köyhyyden aiheuttamat puutteet ja haitat.

Hankkeessa pyritään osoittamaan, miten keskeistä on ihmisarvon tunnustaminen, osallisuuden kokemukset, sosiaalisen liikkuvuuden ja toinen toisiimme luottamisen mahdollistavat kohtaamiset.

Valokuvaus- ja haastatteluprojektin toteuttavat helsinkiläinen valokuvaaja **Arto Timonen** ja heinolalainen kulttuuriantutkija **Henna Paasonen**. Timonen vastaa projektin va-

lokuvauksesta ja Paasonen haastatteluista ja kirjoittamisesta.

Projektissa valmistuu valokuvanäyttely *Päivä se on huomen-nakin* Heinolan kirjastoon 2.–28.10.2023. Avajaiset pidetään 2.10. klo 16–18.

Heinolan lukiolla järjestetään 5.10. klo 18–20 köyhyyttä käsitteleväluentotilaisuus, jossa puhuvat dosentti **Anna-Maria Isola**, Heinolan kaupunginjohtaja **Jari Parkkonen**, FM **Henna Paasonen** ja kokemusasiantuntija **Virpi Hyttinen**. Tilaisuus alkaa kahvitarjoilulla klo 17. Tilaisuus striimataan ja se on katsottavissa Jyränkölän Mediapajan Youtube-kanavalla. Hankkeen materiaaleista kootaan kirja vuonna 2024.

Hankkeeseen ovat lähteneet mukaan rahoitusosuudella Heinolan kaupunki, Heinolan seurakunta ja Jyränkölän Setlementti. Myös Kansan sivistysrahasto ja Heinolan kulttuuritoimisto ovat tukeneet hanketta. ■

Jyränkölän Setlementti kustantaa Heinolan Uutisia.

KÖYHYYSRAJAN ALAPUOLELLA -LUENTOTILAISUUS

5.10. 2023 KLO 18.00-20.00
HEINOLAN LUKION AUDITORIO, Lampikatu 1, Heinola
17.00 Kahvi- ja teetarjoilu

Avauspuheenvuoro Heinolan kaupungin hyvinvointijohtaja Pirjo Hepo-oja:
Päivä se on huomennakin. Mikä kannattelee köyhää?

Dosentti, THL:n johtava tutkija Anna-Maria Isola:
Arkipäivän kokemuksia köyhyydestä Suomessa

Heinolan kaupunginjohtaja Jari Parkkonen: Heinolan sosioekonominen tilanne

FM, kuvataiteilija Henna Paasonen: Köyhyyksien alapuolella -hanke

Kokemusasiantuntija Virpi Hyttinen: Kuka kuuntelee köyhää?

Tilaisuuden juontaa Teija Naakka, Jyväskylän Setlementin vapaaehtoistyön johtaja

Huom. Arto Timosen aiheeseen liittyvä valokuvanäyttely kirjastossa 2. - 28.10.2023

Tilaisuus striimataan Jyväskylän Mediapajan youtube kanavalle

Tilaisuuden järjestää Köyhyyksien alapuolella -hanke yhteistyössä
Heinolan kaupungin, Heinolan seurakunnan ja Jyväskylän setlementin
kanssa.

Lisätietoja: Henna Paasonen, 044-9738800, henna.paasonen@luukku.com

Päijät-Hämeen Saattohoidon Tukiyhdistys ry 15 vuotta

Tervetuloa

**Asiakkaan paremmat palvelut
hyvinvointialueella
-tapahtumaan**

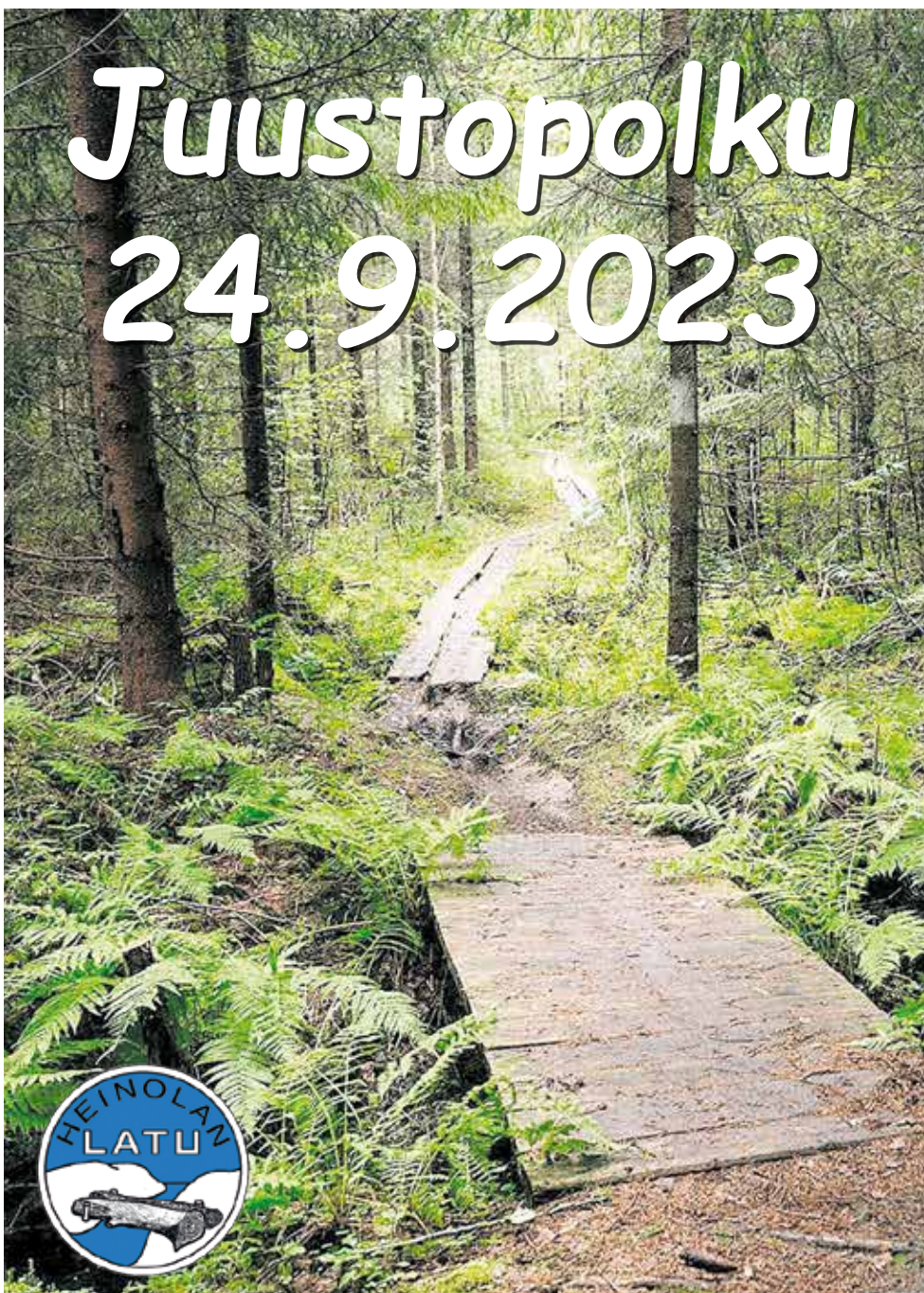
5.10.2023 klo 17 alkaen Palvelutorille

(Lava-tila, Veskuaukio, yläkerta, Aleksanterinkatu 18, 15140 Lahti)

Tilaisuudessa alustavat Päijät-Hämeen hyvinvointialueelta
hyvinvointialuejohtaja Petri Virolainen, aluehallituksen puheenjohtaja
Kristiina Hämäläinen sekä Etelä-Suomen Syöpäyhdistyksen Lahden seudun
osaston puheenjohtaja Hannele Salovaara.

Juustopolku 24.9.2023

Juustopolku kutsuu taas reippailemaan ja rentoutumaan sadunomaiseen metsään!

Maksuttomat kuljetukset:

Heinolan turistipysäkillä (Kaivokatu)

* klo 9.00 Vuolenkoskelle (17 km)

* klo 10.45 Läpiälle, Lepolaan (9 km)

Suomen Urheiluopisto Vierumäki Areena (n. 19 km)

* klo 9.20 Kyytiin ilmoittautuminen ke 20.9. klo 16 mennessä
Riku Välikangas (riku.valikangas@vierumaki.fi)

Vuolenkoskelta

* klo 9.30 Heinolan Jyrängöön, Penikkasaaren uimarannalle
(Koskensaaarentie) ja sieltä turistipysäkillä.

Lähtö suoraan maastoon:

* klo 9-10 välillä Jyrängöstä Penikkasaaren uimarannalta
(Koskensaaarentie)

Reittivaihtoehtoja on mm:

* Vuolenkoskelta Heinolaan 17 km

* Heinolasta Vuolenkoskelle 17 km

* Läpiältä Heinolaan n. 9 km

* Läpiältä Vuolenkoskelle n. 13 km

Huoltopisteet:

* 17 km reitin varrella 3 huoltopistettä

* puolikkaalla 2 huoltopistettä

Huoltopisteitä ylläpitävät Vuolenkosken kyläyhdistys ja Heinolan Latu.
Jokaisella pisteellä maksuton mehu. Tamppilahden pisteessä maksutta
myös lettutaikinaa, jonka voi itse paistaa nuotiolla. Myynnissä kahvia,
makkaraa ja pullaa.

Reitin vaativuus:

* keskivaativa (Juustopolku), helppo (Valo-Ilves)

Kartta: <http://www.heinola.fi/vapaa-aika/luontoaktiviteetit/ulkokoulureitit-ja-luontopolut/>

Lue lisää: <http://heinolanlatu.suomenlatu.org/>

Kysy lisää:

Vesa Nykänen, nykves@gmail.com,
puh. 050 516 3103

PUUHASIVU

Puuhasivun tehtävät kokosi
Sonja Tähkänen.

Ratkaisut
julkaistaan
seuraavassa numerossa.

Etsi sanat

Sanaristikoon on
kätkeyty **16**
Suomen eläimiin
liittyvää sanaa.

Etsi eroavuudet

Alla on kaksi lähes identtistä kuvaa. Kuviiin on kuitenkin kätkeyty **viisi eroavuutta**. Löydätkö ne kaikki? Ratkaisu julkaistaan seuraavassa lehdessä.

G	Q	G	V	P	O	U	U	P	G	N	F	S	A	I	H	T	I	H	O	K	O	G
O	G	J	H	Ä	K	O	Ä	L	R	E	C	N	E	Y	V	O	N	T	K	O	E	R
L	K	A	R	H	U	S	A	L	M	U	R	A	H	A	I	N	E	N	F	D	S	
P	U	O	T	E	J	J	D	Ö	F	R	H	K	R	E	Q	K	C	R	P	U	F	D
D	D	I	O	I	S	I	S	I	L	I	S	K	O	R	X	E	R	U	L	R	T	F
R	M	J	F	N	T	A	O	W	A	N	U	L	J	L	I	T	P	A	C	L	R	B
I	I	C	S	Ä	H	Ö	A	F	D	I	I	P	K	M	K	T	R	E	H	D	D	E
S	S	V	J	S	H	Ö	P	B	G	L	O	L	O	Ä	O	U	T	N	S	T	A	Q
H	K	P	P	I	G	C	E	N	O	V	T	O	A	E	E	M	I	K	B	R	P	K
B	J	Q	Ä	R	Y	Z	J	U	Q	E	T	I	D	P	N	P	H	L	I	O	Q	J
V	D	W	Ä	K	V	A	R	I	U	S	S	S	Ä	O	J	V	U	O	C	N	A	H
Z	S	P	S	K	F	L	I	W	N	I	E	T	A	N	A	K	K	N	V	M	I	U
K	W	P	K	A	R	B	K	A	N	T	N	J	M	V	U	I	R	I	N	K	H	U
L	V	Ä	Y	N	C	K	S	H	K	Ä	C	N	N	D	P	L	I	A	R	B	F	H
V	C	Ö	N	N	S	I	K	I	H	Ö	Ä	Z	U	U	I	J	X	Ä	J	A	N	K
K	Z	M	E	T	X	O	U	O	R	O	T	T	S	I	K	L	K	F	W	S	K	A
W	U	G	N	R	J	D	K	R	R	U	G	W	Ä	I	R	O	A	I	F	R	I	J
H	I	R	V	I	Z	L	A	S	T	P	M	K	O	G	L	K	S	S	R	C	L	A
V	D	T	A	F	A	K	Y	Y	M	A	P	F	A	A	N	I	Ö	U	W	V	M	Y
Ö	A	D	K	V	F	C	I	X	F	S	L	I	P	R	I	L	A	S	K	O	A	C

RATKAISUT

Ratkaisut lehdessä nro 6
olleisiin visailuihin.

Eroavuudet
6/23

I	Q	A	P	G	X	Z	Ä	Q	V	F	P	V	Z	I	A	X	A	Z	K	A	O	P
D	L	S	F	H	Z	G	Ä	D	W	Ö	Ä	O	Ä	Y	H	T	H	E	O	T	I	C
F	K	C	K	F	O	L	Ö	K	U	L	T	A	P	I	S	K	U	A	H	D	V	
A	U	X	I	I	F	K	V	J	H	K	C	K	E	H	R	A	S	A	X	F	B	
S	D	Z	S	T	U	P	A	S	V	I	L	L	A	R	T	S	F	R	U	T	H	
F	M	N	S	J	N	U	P	E	A	G	O	T	N	L	Y	N	A	B	L	I	R	F
S	I	V	A	B	T	F	D	C	U	K	T	D	U	M	E	T	C	A	D	E	D	I
D	S	M	N	M	S	D	T	N	K	U	N	S	M	I	A	P	Y	N	T	R	A	U
F	K	T	K	C	G	U	E	S	V	A	F	M	V	E	Z	E	R	I	P	T		
G	J	I	E	O	A	M	H	V	T	L	M	N	O	P	I	S	I	O	E	F	Q	R
W	D	D	L	T	N	B	G	E	U	M	I	K	O	O	R	Ö	H	N	J	A	H	
K	S	U	L	B	K	N	J	M	N	Ö	A	S	E	K	X	M	K	I	N			
L	W	R	O	U	Ä	B	C	L	Ä	C	P	V	C	C	O	I	U	D	H	M		
E	V	N	X	S	R	K	O	X	E	N	Y	N	Z	I	O	T	P	M	K	F	F	Q
W	C	V	I	D	S	J	U	N	B	R	E	A	E	L	B	T	P	K	M	N	W	
Ö	Z	W	T	C	A	B	C	Z	P	W	B	N	Ä	I	L	A	H	O	A	G	K	X
Ö	U	O	H	A	M	F	T	J	Ä	R	V	I	K	O	R	T	E	O	R	B	I	Z
D	I	N	F	S	O	V	E	D	X	Ä	N	K	H	G	Ö	U	Y	D	C	S	L	I
T	W	K	U	X	H	H	S	S	U	O	L	A	H	E	I	N	Ä	T	V	G	M	O
X	A	D	Z	L	F	K	A	C	Z	N	T	N	M	R	K	L	X	X	O	J	A	S

Kätkössä
olleet
sanat.

Heinolan
uutiset

HEI, MAINOSTAJA!

Seuraava lehti ilmestyy keskiviikkona 18.10.

Ota yhteyttä myyntiin ja varaa paikkasi ajoissa!

Marko Latvanen, 0400 777 717
marko.latvanen@heinolanuutiset.fi

Jakelumäärä vähintään 15 000 kpl!

Posti jakaa 8 929 kpl Heinolaan ja Vuolenskoskelle.

Lisäksi seuraavista telinejakelupisteistä:

- Heinolan ja Kuortin ABC-asemat
- Heinolan Citymarket
- K-Market Heinolantori
- Heinolan kirjasto
- Ravintola Kesti, Heinola
- Heinolan Heila
- Vierumäen Matkakeidas
- Vierumäen Sale
- Suomen Urheiluopisto
- Holiday Club Vierumäki
- S-Market Hartola
- K-Market Pertunmaa
- K-Supermarket Sysmä

Huom. Osoitteisiin, joissa on mainoskielto ei posti jaa lehteä.
Ilmoita muista jakeluvirheistä:
toimitus@heinolanuutiset.fi

Lehti on luettavissa näköislehtenä osoitteessa:
heinolanuutiset.fi

NRO	ILMESTYY	AINEISTOT
8	ke 18.10.	ma 9.10.
9	ke 15.11.	ma 6.11.
10	ke 13.12.	ma 4.12.

Katso mainoshinnat ja -koot sekä tarkemmat mediatiedot: heinolanuutiset.fi

*Hyvän palvelun
hammaslaboratorio
Heinolassa!*

Erikoishammasteknikot Markus Munne ja Mauri Munne
Kirkkokatu 13, S-Marketin yläkerta, Heinola • Puh. 03 715 7411

Heinolan Uutiset on myös verkossa!
Banneripaikka
alk. 150 € / 1 kk

heinolanuutiset.fi

Kysy lisää!

Marko Latvanen, 0400 777 717
marko.latvanen@heinolanuutiset.fi
Jussi Varjo, 044 797 2468
toimitus@heinolanuutiset.fi
jussi.varjo@jyrankola.fi

Itä-Hämeen Matkailuyhdistys ry järjestää

MATKAILUBRUNSSIN

10.10. Heinolan WPK-talolla klo 10

Kymenkartanonkatu 2

Tilaisuus on tarkoitettu Itä-Hämeen matkailuyrittäjille, jotka haluavat kehittää alueemme matkailua.

Ilmoittautumiset 3.10. mennessä: info@visititahame.fi

Yhteistyö luo menestystä!

visititahame.fi

Lähetä hyvä juttu tai juttuvinkki:
toimitus@heinolanuutiset.fi

Heinolan
uutiset

UPEAT CALLUNAT JA KANERVAT SAAPUNEET!

CALLUNAT JA KANERVAT eri väreissä ja malleissa!

**Upea
Callunavati**
23 cm

10€

Calluna värimix
12 cm

3 KPL

10€

**395
KPL**

MARABOU 320 g SUKLAALEVYT

**195
KPL**

norm. 2,95

GILLE SUKLAA- PIKKULEIVÄT

800 g

**399
RS**

(norm. 5,95)

NITRIILI- KÄSINEET

S-XL • 100 kpl/pkt

**495
PKT**

LEHTIPUU KLAPISÄKKI

n. 28 L

**695
SK**

TIMCO HALKOMAKONE

6T jalustalla

Puristaa 6T hydraulivoimalla ja sillä voi halkaista aina 52 cm pitkän puun. Jalallissa klapikoneessa on ergonomisempi työskentelykorkeus. Renkaiden ansiosta halkomakonetta on helppo siirtää.

299€

HALKOSÄKKI

1000 kg:lle puuta

10 KPL

110€

**1295
KPL**

TAVARAT SUOJAANI!

KEVYT- JA KESTOPEITTEET

edullisesti

Esim. kevytpeite

• 2x3 m 2,95 €

• 4x6 m maastokuvio 10 €

ALK.

295

DURO PAINEPESURI

1600W

9995

(149,-)

NAHKAHANSKAT

M-XXL

5€

PARI

LED YLEISVALAISIN

AIRAM

- 9 W 7,95
- 18 W 9,95
- 24 W 12,95

1295

795

995

PROCAT TALOUSSAKSET

2€

KPL

MARLIN VENETRAILERI

KARHU
VAUNUT

Kantavuus (kg): 665
Kokonaispaino (kg): 825
Omapaino (kg): 160
Vaunun pituus (mm): 5109
Vaunun leveys (mm): 1888
Jousitus: kumivääntäjousi
Renkaat: 155 R13 78K

1249€

LEXXA LED LAMPPU

E27 5W 375LUM tai
7W 525LUM

**150
KPL**

4 KPL

5€

LED ENERGIE C-SPOT VALONHEITIN

20W tai 30W

**995
KPL**

CARLAKE PREMIUM AUTOSHAMPOO

5€

(9,95)

ITÄ-HÄME TALON TARVIKEKESKUS

AVOINNA MA-PE 9-18, LA 9-16, SU suljettu
Kirjanpajankatu 1, 18100 Heinola • p. 0400 399 444

Tarjoukset voimassa 30.9.2023 asti tai
niin kauan kuin varattu erä riittää.

[klarna](#)

